

Published and distributed
under Permit (No. 739) authori-
zed by the Act of October 6, 1917,
on file at the Post Office of
Boston, Massachusetts. By
order of the President.
A. S. Burleson,
POSTMASTER GENERAL.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Laikraštis

The Lithuanian Weekly "SANDARA"
Published by the Lithuanian
National League of America
M. J. DAMIJONAITIS,
Sec'y and Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
"SANDARA"
327 E Street, Boston 27, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

KAINA 5 CENTAI.

No. 48

So. Boston, Mass., Gruodžio (Dec.) 30 d. 1920 m.

Metai VII

Lenkai Vel Užpuola Lietuvą

LENKIJA GRUOVA.

RUSAI PERTRAUKIA TARYBAS SU LENKAIS SOCIALISTAI PASITRAUKIA IŠ KABINETO.

Rusai Koncentruoja Kariuomenę Lenkų Fronte TARPT. KONTROLĖ DIRBA LENKAMS.

Plebiscito Klausimu.

ZINELĖS IŠ LIETUVOS.

Lenkai užėmė Joniškius. Tautos Sąjungos Kontrolės Komisija nukeliavo Varšavon ir rupinasi lenkų naudon praplėsti naujai nustatytą demarkacijos liniją iki tų rubežių, kuriuos Lenkai buvo užėmę Birželio mėnesyje.

Lietuvos valdžia yra prisiuntusi Gruodžio 25 dieną, per Batutį tokį kablegramą:

"Tarpininkaujant Kontrolės Komisijai, Lapkričio 29 dieną tapo padaryta sutartis dėl ginklų sustabdymo tarp mūsų ir Želigowskio kariuomenių. Lenkų sustabdymo su Želigowskio, o faktinai šie ginklai tik yra galandami.

Lietuvos Informacijų Biuras. 27. XII. 1920.

šios sutarties visa Želigowskio kariuomenė turėtų jau seniai pasitraukti iš Vilniaus ir jo apskritys už tos linijos. Juo ji ilgiaus, kaip koksa išbrovęs vilkas, pasilieka Lietuvoje, juo aiškiau ir visų kitų gali būti supras tas neteisingas lenkų darbas. Jau ir rusų kariuomenė pradeda nerymauti dėl tokiu buvimo, gal ir latvių pagaliau susipras ir tuomet bus lengviau išvaikyti tasai vilkas. Reikia spėti, jog tik tuo tikslu tapo sudaryta ir sutartis dėl ginklų sustabdymo su Želigowskio, o faktinai šie ginklai tik yra galandami.

Lietuvos Informacijų Biuras. 27. XII. 1920.

LENKIJA GRUOVA.

Jei tikėti žodžiams tuo Amerikos labdaringosios draugijos atstovo žodžiams, tai su Lenkija yra labai blogai. Ten esą baisios sauvaios ir visokios epidemijos — tas turįs priversti Lenkiją prie pražuties. Šlėktos ir karininkai užgrobė visas valdininkų vietas ir šeiminkauja šalyje, kaip jiems patinka. Emimas kyšių, sušaudymai ir šurkštus su visais apsiėjimas tai kasdieniai apsiėjimai. Šešerių metų karės parkankinti gyventojai yra netekę energijos pasipriešinti, bet ir jiems kada nors pritruks kantrybės.

Dabar Lenkija stengiasi gauti paskolos Amerikoje, bet ji vargu išsigelbėsianti nuo finansinio sugriuvimo.

SOCIALISTAI ATSITRAUKIA IŠ LENKŲ MINISTERIŲ KABINETO.

BERLYNAS. Pirmiaus buvo jau žinia, kad soc. Daszinski atsistraukė iš lenkų ministerių kabineto. Lenkų socialistų partija nutarė neprisidėti prie atžagareiviško ministerių kabineto, tad iš kabineto išstojo ir kiti: ukinkų atstovas kabineto premieras Witos ir darbo ministeris.

RUSAI PERTRAUKIA TARYBAS SU LENKAIS.

COPENHAGEN, gruodžio 27 d. Rusų-lenkų tarybos Rygoje yra galutinai petrauktos — taip praneša telegrama iš Varšavos. Tarybas petraukė bolshevikai, sukrydami, kad jų padėjimas yra toks geras visuose frontuose, jog jiems nėra jokio reikalo ilgias tarties su lenkais.

Tas reiškia, kad rusai jau nesibijo lenkų, ir pasirengę iš naujo pradėti su jais kovą, jei tik lenkai manys grobti rusų žemes, kaip jau jie buvo pradėję daryti. Rusams nepatinka ir lenkų išlaužimas į Vilnių, nes rusai padarė sutartį su Lietuva,

atiduodami jai Vilniaus ir Gardino žemes. Ateinanti pavasarį lenkai, jei kokiū stebuklu išsilaukys iki tolei Vilniuje, gali užsitraukti ant savęs visą rusų audrą. Vilniaus užgrobimas gali daug jiems nuoskaudos atnešti.

RUSAI KONCENTRUOJA KARIUOMENĘ LENKŲ FRONTE.

COPENHAGEN, gruodžio 25 d. Laikraštis "Politiken" gavęs žinių iš patikėtinų šaltinių, kad sovietų kariuomenė yra slapčiausiu budu koncentruojama Lenkijos pasienyje. Stotys, per kurias buvo vežama kariuomenė, buvo apstatytos karės padarais, kad užslėpus vežimą kareivių nuo vietinių gyventojų akių.

Jei ko gero, užgrobiški lenkų žygiai gali užtraukti ant jų pačių smugį greičiau, nei kaip lenkai tikėjosi.

PLEBISCITO KLAUSIMU.

Paskutiniu laiku Amerikos spaudoje tenka išgirsti daugiasia straipsnių ir žinių dėl bendros Lietuvos padėties. Pradedama atsirasti ir daugiau balsų, kurie yra kaip ir prielankus lietuviams.

Nustatytoji Amerikos Suvienytų Valstijų Valdžios politika link Rusijos, o drauge link Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių, jeigu dar ir nėra persimainiusi, tai visgi yra davinių, kad ji turės mainytis. Noras pirkliauti su Rusija kas kart eina stipryne tik Anglijoje, bet ir Francijoje ir pačioj Amerikoje, kurios dvi nori vesti ten vienodą politiką. Jiškomi yra nauji takai. Ne tik leidžiama, bet patariama surasti tie nauji prekybos ryšiai iš baimės gal kad kiti už akių neužbėgtų. Keičiantis šiai politikai, turi keistis ir politika link pačios Lietuvos. Jau šiandien atvirai sakoma, kad norūs Valstybės Sekretorius B. Colby rugsėjo 10 dienos notoj ir buvo minima apie lietuvius, kad jie buk negalį susilaukti savo nepriklausomybės pripažinimo, iki pačioj Rusijoje nesusidarys nauja demokratinė valdžia, bet tokio pasakymo nereikia buk didžiai imti prie širdies, nes apie mus buvo paminėta, kad vien tik kitų neminėti. Tiesa, tokiai mūsų paminėjimas jau apsiėjo mums brangiai, nes daugiausiai juo pasiremama Tautų Sąjunga nesutiko Lietuvos priimti į savo narius.

Jeigu išties jau tokia klaida yra įvykusi, tai niekam kitam, kaip pačiai Amerikai prisieina ta klaida atitaisyti. Proga tokiam darbu šiandien labai smagi — tai Tautų Sąjungas sumanytas ir Lietuvos Rytams drauge su Lietuvos sostine. Vilniū primėtomas plebiscitas.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje gruodžio 21 dieną yra įteikusi Valstybės Sekretoriui platesnį raštą, dėl šio plebiscito, kuriamė nurodoma, kaip to plebiscito idėja susidaro, kokiomis sąlygomis jis lenkų norima praveisti ir dėl ko jis Lietuvos valdžiai nėra priitinas bent toj formoje ir tose ribose, kaip jis norima Tautos Sąjungos nustatyti.

Apie tuos visus klausimus jau buvo spaudoje daug kas rašyta, todėl nėra reikalų iš naujo karto-

ti čion visų motyvų, dėl kurių Lietuva negali sutikti ant plebiscito, ypač Vilniuje ir jo apskrityje.

Prie visų jau žinomų motyvų galima paminėti dar sekančius, kurie ir prof. Voldemaro Tautų Sąjungoje buvo paliesti. Lenkų atstovai buvo tvirtinę, buk dėl prelinarės taikos, kuri Rusų Sovietų Respublikos su lenkų valdžia Rygoje buvo padaryta, yra visai panaikinama ir Lietuvos Respublikos su Rusų Sovietų Respublika taikos sutartis, kuri įvyko liepos 12 dieną. Apie tokį panaikinimą šios sutarties negali buti kalbos ir kaip yra pparodę prof. Voldemaras; abi pusi, t. y. ir Lietuva ir Rusija iki šiol tos taikos prisilaiko ir kaip tvirtina Sovietų valdžia ir patys lenkai apie tat privalo žinoti, nes Rygoje apie tat buvo aiškiai kalbėta. Todel ta sutartis šių abiejų valstybių yra saugoma, o sulig jos Lietuvos siena su Rusija iki pat Stabniū mieste lio pasilieka tvirtai nustatyta. Ir Vilnius, ir Lyda ir Gardynas pasilieka Lietuvai ir jokios kalbos apie plebiscitą tose vietose ir buti negali. Į vakarus nuo to punkto, kamė baigiasi rubežius, siena su Lenkija dar nėra nustatyta ir tik čion gali but keliamos kalbos apie plebiscitą. Jeigu lenkai mėgintų užimti kad ir plebiscito keliu ar Lydos ar Gardino sritį, tai tas priešintįs mūsų taikos sutarčiai ir Rusai galėtų kad ir dėl tokiu sulaužymo sutarties kelti protestą, o gal net Lietuvai apšaukti karą. Tai vienas motyvas.

Toliau dėl plebiscito motyvų prof. Voldemaras yra nurodęs Tautų Sąjungai, persergėjęs ir užklaustas, kame Lietuviai tikėtų turėti plebiscitą, prisiminė apie Slonino apskritį, kuriame yra lietuvių ir kursai jau yra už sienos, kuri buvo tarp Rusijos ir Lietuvos nustatyta ir pasiulė, kad patįs lenkai išparodytų išpradžios kokias nors prirodymais, dėl ko jie vienur ar kitur nori plebiscito, o paskui jau jis atsakysąs.

Kiek žinoma, Tautų Sąjunga nuo tarpu susilaikė siuntis savo kariuomenę ir dabar laukė, kuomet įvyks tarp Lietuvių ir Lenkų sutartis dėl plebiscito vietos.

Iki ta sutartis įvyks, abi pusi ruošiasi kovon, o ir Rusai koncentruoja apie Mohilevą ir Polocką savo pajėgas. Tokia tat dėl plebiscito padėtis.

Lietuvos Informacijų Biuras.

Lietuvos Misijos Adreso Permainos.

Nuo sausio mėnesio 1 d., 1921 m. Lietuvos Misija persikelia į naują vietą. Nuo viršminėtos dienos, visais reikalais kreipdamiesi Lietuvos Misijon adresuokite senkančiai:

Lithuanian Representative,

162 W. 31st Street,
New York, N. Y.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

"ELTOS PRANESIMAI.

Lenkų laikraščių pranešimais, Želigowskio žengimas į priekį sukėlęs didelio neramumo latvių tarpe. Rygos spaudos atstovai kreipėsi į lenkų atstovą Estam Vasilevskį, buvusį tuo tarpu Rygoje, prašydami paaiškinimo. Vasilevskis nuraminęs juos, pabrėždamas, kad Lenkų - Latvių sieną užimanti Lenkų kariuomenė, kas darą negalima kokią nors akciją Želigowskio!

Augštuolaičio mėginimai sudaryti Klaipėdoje lietuvių tarpe lenkiškos orientuotės pasibaigė fiasko. Vietoje pritarimo, jis gavo griežčiausią protestą prieš jo išdaviningą darbą.

Laiko tarpe nuo 1920 m. spalio 22 d. ligi lapkričio 10 d. Kaune buvo Gudų Liaudies Respublikos Vyriausybės atstovai ir turėjo eilę pasitarimų su Užsienio Reikalų Ministeriu ir kitais Lietuvos Vyriausybės atstovais.

Iš nuomonių išdėstymo paaiškėjo, kad abiejų Vyriausybų pažiūros yra visai vienodos, ir kad jos supranta abiejų valstybių interesų bendrumą, kuris remiasi bendru lietuvių ir gudų tautų valstybiniu gyvenimu per daug amžių. Abi Vyriausybės sutinka remti vieną antrą valstybių sąstatyme ir tarp kitko, bendroje kovoje su grobiamais lenkų imperializmo siekiniais. Abi vyriausybės giliai įsitikinę, kad šis pažiūrų išsireiškimas bus tvirtu pagrindu abiejų tautų labiau, negu prietelingam susigyvenimui.

Kopenhagoje šiomis dienomis nuspresta garsioji Duodžio byla. Teismas nuteisė Duodį grąžinti Lietuvos Valdžiai 365,884 danų kronas (apie 4,000,000 auks. šios dienos kursu) ir 2,612,574 auks. taip pat 2,000 kronų teismo išleidų. Tų pinigų dalį Lietuvos valdžia anksčiau yra išgavusi, kita dalis tebegali po areštu.

Duodis buvo prekybos agentas užsienyje ir atsisakė grąžinti duotus jam supirkimam 5,000,000 auks. Valstybės pinigų.

Netikęs Darbas.

Paskutiniu laiku kai kurie vyrkui įsikverbę į Amerikos lietuvių katalikų spaudą, pradėjo varyti ne tik nešvarią dėl savo formos agitaciją, bet stačiai ardančią ir kenksmingą Lietuvos Valstybei darbą.

Pasigirdami, kad jie atstovauja plačiosios Amerikos Lietuvių Katalikiškos visuomenės reikalus, nors daug kunigų ir šiaip katalikų tai akcijai nepritaria, šie drąsoliai ne tik norėtų patys vieni visus reikalus čion Amerikoje valdyti, bet dar skatino siųsti "Lietuvos Valdžiai Pareiškimus", kuriuose stato plačiausius reikalavimus dėl to, kaip ten Lietuvoje tur but padaryta tvarka. Tai jiems nepatinka esamoji Vyriausioji Karo Vadovybė ir jie reikalauja, kad Vyriausioji Lietuvos armijos Vadovybė butų pavesta gener. Silvestru žukauskui, tai nepatinka Liet. Šaulių ir kitų partizanų darbuotė ir jie reikalauja, kad

"Lietuvos Šauliai ir kiti partizanai butų įtraukti į reguliarią armiją." Didžiai pastebėtina, jog paskutinis reikalavimas pilnai atitinka ir Kontrolės Komisijos pirm. Chardigny reikalavimui, kuris yra prašęs, kad arba Šaulių organizacija butų visai panaikinta arba pavesta karu vadovybei. Prieš gen. Silv. Žukauskio paskyrimą vyriausių vadu turbut lenkai protesto nekeltų. Rodos Lietuvos Steigiamas Seimas ir jo pastatytoji Valdžia gali geriau nusimanyti, kas reikia skirti ir Vyriausioju Vadu ir kaip kas daryti su Lietuvos Šauliais ir partizanais.

Kaip ir pačioje paskolos darbo pradžioje, vėl reikalaujama, kad paskola butų Steigiamojo Seimo užgirta, nors nėra jokio pamato Steigiamui Seimui visi jau primintieji įstatymai iš naujo spręsti. Nepirkusiems "bono" patariama neduoti vizos, tarsi vieno bono nupirkimas gali laiduoti, kad važiuojąs yra tinkamu piliečiu.

Toliaus griežtas reikalavimas, kad veikiau butų iš Amerikos atšaukta Lietuvos Misija yra jau kiek pavėlavęs, nes pačiai Lietuvos Misijai prašant jau seniai tapo padarytas nutarimas, jog Lietuvos Misijai šiais metais užbaigus paskolos darbą, yra leista grįžti Lietuvos. Lietuvos Misija važiuo Amerikon tik keiliems mėnesiams ir nuolatini čion buti nesako nė nemanė. Prie Lietuvos Laisvės paskolos pravedimo buvo kviestos ir viso katalikų uiuomenės organizacijos ir uoliai drauge su kitomis darbuosi prie tos paskolos sukėlimo, o dabar keliamai primetimai, kad jeigu tik joms vienioms tas darbas butų pavestas, tai jis butų senai padarytas. Iki šiol Lietuvos Misija ne trukdė by kokiai organizacijai tuo darbo atlikti — įvairūs sriovių ir organizacijų atstovai nuo pat paskolos pradžios yra dalyvavę tam tikruose dėl paskolos pravedimo pasitarimuose. Pagaliau Paskolos darbas dar nėra užbaigtas ir esamas prie Lietuvos Atstovybės Finansinis Skryrius, kuriam yra pavesta tolymesniai paskola rupintis, mielu soru teiks visokios pagalbos, kad tik visa paskolos suma butų išpirkta. Labai atėjotina, ar taip atstikis, nuo paskutinių laikų tas karštis prieš Lietuvos Misijos darbą yra pasiekęs net to laipsnio, jog kairie vadovai (nesakysiu kokie, bet tik ne bolshevikai) stačiai savo suvažiavime yra nutarę, kad Lietuvos Misijos nariams jau nebebutų išsamdoma salė, jeigu jie atvažiuos agituoti paskolos reikalais.

Tai tiek dėl Lietuvos Misijos, kuri, jeigu spėti Chardigny intencijomis, turėtų buti jau seniai iš Amerikos atšaukta, nes per ją tapo surinkta ir pasiūsta Lietuvos apie 80 mil. auksinių Lietuvos iždui, o paskui Lietuvos Gynimo Komitetui apie 8 mil. auksinių ir Lietuvos Šauliams, kurie buk reikią išardyti, apie 2 mil. auksinių, neskaitant jau visų kitų aukų ir prieglaudomų ir Lietuvos Raud. Kryžiu. Tai gi, jeigu jau "Darbininkas" No. 142 rado galimu rekomenduoti siųsti iškarpa iš savo laikraščio su žmonių parašais ant to "Lietuvos Valdžiai pareiškimo", (Taša ant 8 pual).

A.L.T.S. Reikalai.

ISTOJO NAUJI NARIAI I A. L. T. SANDARA.

Prie 5 kp., Baltimore, Md.: Ignas Urbietis.
 Prie 6 kp., Silver Creek, Pa.: Tamas Benediktavičius.
 Prie 7 kp., So. Boston, Mass.: Antanas Pečiulis, Zigmas Usevičius, Valter Valbon.
 Prie 15 kp., Bridgeport, Conn.: Petras Kairukštis.
 Prie 18 kp., Cleveland, O.: Edvardas Andriunas, Kazys Zykas.

Prie 19 kp., Newark, N. J.: J. A. Spranis.
 Prie 32 kp., New Britain, Conn.: Jurgis Kadziauskas, Petras Pilpauškas, Justinas Poškus, Antanas Žukauskas.

Prie 35 kp. Racine, Wis.: Antanas P. Oginskis.
 Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.: Stasys Kirminas, Kastantas Rozinskas.

Prie 42 kp., Philad., Pa.: Ignas Severeika.
 Prie 65 kp., Scranton, Pa.: Marijona Dobrovoltskienė, Marcelė Naginevičienė.

PRISIŪSTOS AUKOS "SANDAROS" ADMINISTRACIJAI.

55 kuopos narys, Juozas Micevičius (buvo siūsta Seimui, bet suvėlinata) 5 dol. L. Šauliams, 5 dol. "Sandarai", viso 10 dolerių.

55 kuopa (siūsta buvo Seimui, bet gauta vėliau) iš savo izdo 2 dol. L. G. D., 2 dol. Geležiniam Vilkui ir 2 dol. "Sandarai", viso 6 dol.

25 kuopos narys, K. J. Semaška L. Šauliams 2 dol.
 36 kuopa iš savo izdo "Sandaros" skolų sumažinimui (buvo siūsta į Seimą, bet laiškas buvo suklydęs) 25 dol.

18 kuopos narys, Edvardas Andriunas, "Sandarai" 2 dol.
 19 kuopos narys, M. Truska "Sandarai" 2 dol.
 M. J. DAMIJONAITIS, A. L. T. S. Sekret. ir Adm.

PAVYZDINGA KUOPA.

6-ta kuopa, įsikurė pereitą gruodžio mėn., 1919 m. iš 8 narių. Vietos lietuviai iš karto ne labai buvo prielankūs šiai kuopelei, bet dėka susipratusių veikėjų, ši kuopa jau šiuandien turi 37 narius! Dabar palyginus su kaimynių kuopomis, kurios tuo pačiu laiku įsikurė: 2 kp., Sheandoah, Pa. ir 3 kp. Mahanoy City, Pa., kuri dviejų yra daug geresnė aplinkybėse, senos lietuviškos "sostinės", vienok iki šiol nepadarė jokio gyvumo, net pradėjo nykti. Ar nereiks jas gelbėti iš snaudulio 6-tos kuopos veikėjų? Juk Silver Creek, arba New Philadelphia, Pa. yra tik "peše," o sumano geriaus savo kuopą auginti. Kas tam duos atsakymą — Delko 2 ir 3 kuopos snaudžia?

PASTABA PRIE SEIMO PROTOKOLO.

"Sand." už pereitą num. patilpo A. L. T. S. VII Seimo Protokolas, ir ten sesijos IV yra pasaktyta: "Užgirta ir užtvirtinta referendumu išrinkta Centro Valdyba 1921 metams." Bet nepaminėta vardai išrinktų narių ir C. V. Todel šių metu papildau del aiškumo visiems nariams. Pasilieka šie piliečiai A. L. T. S. Centro Valdyboje: Prezidentas — P. J. Žiuris; viceprezidentas — Petras Jaras; išdininkas — K. Pratas; sekret. - administratorius — M. J. Damijonaitis; izdo globėjai: J. Tuinila, F. J. Žiuris ir A. B. Strimaitis. Jie pradeda savo pareigas pildyti su 1 diena sausio 1921 m.

PASTABA PRIE SEIMO PROTOKOLO.

"Sand." už pereitą num. patilpo A. L. T. S. VII Seimo Protokolas, ir ten sesijos IV yra pasaktyta: "Užgirta ir užtvirtinta referendumu išrinkta Centro Valdyba 1921 metams." Bet nepaminėta vardai išrinktų narių ir C. V. Todel šių metu papildau del aiškumo visiems nariams. Pasilieka šie piliečiai A. L. T. S. Centro Valdyboje: Prezidentas — P. J. Žiuris; viceprezidentas — Petras Jaras; išdininkas — K. Pratas; sekret. - administratorius — M. J. Damijonaitis; izdo globėjai: J. Tuinila, F. J. Žiuris ir A. B. Strimaitis. Jie pradeda savo pareigas pildyti su 1 diena sausio 1921 m.

M. J. DAMIJONAITIS,

RAPORTAS LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDO PIRMININKO.

New York, N. Y., Lapkričio 25, 1920 m.

Nors man neteko dalyvauti praeitame Sandaros Seime, kuriam buvau padavęs savo rezinaciją iš L. N. F. Pirmininkystės, bet buvusio Seimo pasiuntiniai paliko mane prie pareigų pildym šiems bėgantiems metams, išrinkdami Lietuvos Neprigulmybės Fondo pirmininku. Po Seimui gavęs pranešimą iš Sandaros Centro, jog esu išrinktas į viršminėtą urėdą, nemačiau nieko kito, kaip tik priimti Seimo delegatų nuosprendį ir pildyti mūsų sandariečių valią.

Tuojaus po Seimui buvome surengę Liuosybės Sąvaitę, toje sąvaitėje surinkta aukų arti dešimtis tukstančių doliarų, Lietuvos neprigulmybės reikalams. Atvykus Lietuvos Misijai, L. N. F. šuspendavo savo darbą, užleisdamas dirvą Misijos darbams, ir patsai Fondas kiek galėjo rėmė, savo įiegomis, Misiją, vietomis L. N. F. skyrė reikiems viešus susirinkimus, prakalbas, steigė stotis pardavinėjimui Lietuvos Paskolos Bonų.

L. N. Fondas buvo priėmęs nuo Lietuvos Misijos pardavinėjimą Lietuvos Pašto markių. Bet kad šis darbas buvo mums iš Misijos pridutos vėlokai, tai pasekmės nebuvo tokios, kokių buvom pasitikėję. Nes tuom laiku jau atsirado siuntimas pinigų Lietuvon įvairios agentūros ir bendrovių pradėjusios pinigų siūsti 400 % pigiau, negu kad buvo susitarta su Lietuvos Misija pardavinėti Lietuvos Pašto markes. Bet, nesirūpint ir to, Lietuvos Neprigulmybės Fondas pradavė viršminėtų Lietuvos Pašto ženklelių arti už pusketvirto tukstančio dolerių, kurie pinigai yra perduoti Lietuvos Misijai. Pagal dienos kursą, buvo galima gauti apie dušimtus dvidešimtis penkis tukstančius auksinų.

L. N. F. sekretorė paduos Seimui smulkmenišką atskaitas, tad aš ir apsisostiu ant šių pranešimų, sutrumpinimui laiko, nes kas buvo veikama L. N. F. reikaluose, visuomet buvo bendrai pasitariama su sekretore.

Kas buvo veikama ir kas nuveikta, L. N. F. laike K. Norkaus maršruto, to negaliu raportuoti, nes p. Norkus visus savo raportus siūsdavo Sandaros centran, tai manau, kad centro sekretorius praneš apie tai veikimą.

A. B. Strimaitis, Lietuvos Neprigulmybės Fondo pirmininkas.

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDO SEKRETORĖS ATSKAITA NUO PEREITO SEIMO (LAPKRIČIO 20-22, 1919) IKI 25 LAPKRR., 1920. New York City, Spalio 25, 1920 m.

Pereitam ALT. Sandaros ir Lietuvos Neprigulmybės Fondo Seimui, buvusiam lapkričio mėnesyje, 1919 m., mano buvo išduota atskaita iš L. N. Fondo darbų nuo lapkr. mėn., 1918 m. iki lapkr. mėn., 1919 m. — taigi ši atskaita apima laiką nuo 1 lapkr., 1919 ir 1 lapkr., 1920 m. L. N. F. Valdybos Šastata. Pereitas A. L. T. Sandaros ir Liet. Nepr. Fondo Seimas išrinko sekancius narius ir L. N. Fondo valdybą; pirm. — A. B. Strimaitis; vice-pirm. — P. Norkus; sekr. — P. Jurgeliutė; izd. — T. Paukštis; Valdybos nariai — F. Živatkauskas ir K. Makarevičius.

Atlikti darbai.

Kaip visiems žinoma, lapkričio mėn., 1919 m. buvo surengta Lietuvos Liuosybės Sąvaitė. Minėtos sąvaitės darbas užsitęsė veik mėnesį laiko. Kalbėtėjais buvo pakviesti: K. Norkus, F. Živatkauskas, V. K. Račkauskas, P. Purvis, P. Žuris ir kiti. Žmonės Liuosybės Sąvaitę sutiko su dideliu entuziazmu ir kiekvienas vidurinės sriovės veikėjas gelbėjo kiek kas galėjo — vieni su darbu, kiti su aukomis. Berods, Liuosybės Sąvaitė ir buvo paskutinis Liet. Nepr. Fondo darbas. Tuom laiku Amerikon atvyko Lietuvos Misija rūpinies Lietuvos Neprigulmybės bei politikos klausimu, kaip ir Lietuvos Bonų platinimu. Fondui tuomet nebuvo galima varyti okios agitacijos bet dirbti neprigulmingai nuo Lietuvos Misijos, nes Misija ir buvo Amerikon atsiūsta atstovauti Lietuvos valdžiai ir atlikti visą išlaikinį politikos darb. Akyvaizdoje tokios situacijos — pasiliko fondui konce truoti savo spēkas su Lietuvos Misija ir bendris Lietuvos Neprigulmybės darbu, todėl agitacija rinkimui aukų į L. N. Fondo tapo laikinai pertraukta. Dėlei tos priežasties ir aukų į L. N. Fondą šiuose metuose įplaukė visai mažai.

Pirmutinis darbas, kurį Fondas atliko Lietuvos Misijai, — tai pardavinėjimas Lietuvos pašto markių. Liet. Nepr. Fondas su mielu noru apsiėmė Misijai patarnauti tame dalyke ir netrukus tapo pagaminti tam tikri apgarsinimai laikraščiuose, atspausdinta įvairūs laišukai, kvitos ir kiti reikalingi dalykai. Fondas laiškais atsikeipė į visus savo skyrius ir rėmėjus, prašydamas visų pagelbėti taip reikalingame darbe. Kadangi 100 skatikų arba auksinas parsidavė už 25 centus, kas pasirodė labai brangiai, sulyginus su įvairių bendrovių nustatytomis kainomis, tad Lietuvos pašto markių pardavinėjimas nelabai pasekmingai pavyko. Viso parduota markių už 13,771.16 auksinų arba \$3,442.79. Fondui už darbą ir apgarsinimus Misija išminėtų pinigų paskyrė 10% arba \$344.27.

Finansinis Fondo stovis. Įplaukos:

Nuo 1 d. Lapkr., 1919 buvo likę Fondo izde, kaip parodo tų metų Fondo atskaita ..... 2,759.76 Iki šiol įplaukė: Lapkr. mėn., 1919 m. .... 5,124.35 Gruodžio mėn. .... 3,861.15 Sausio mėn., 1920 ..... 997.30 Vas. .... 1,028.41 Kovo ..... 147.00 Baland. .... 111.70 Gegužio ..... 149.65 Birž. 60.34

Viso iki 25 lap., 1920 14,239.66 Uždarbis Pašto markių pard. .... 344.27 Viso labo ..... 14,583.93 Pirmiaus įplaukė .... 70,617.58 Nuo pat susiorganizavimo į Fondą įplaukė \$85,201.51

Išmokėjimai: 1919 Lapkr. 12 Vl. Lesčinskui, kelionė ir sugaištis į bendrą Tarybų posėdį 5 lapkr., Pittsburgh, Pa. .... 68.50 12 P. Norkui, kelionė ir sugaištis į bendrą Tarybų posėdį, 5 lapkr., Pittsburgh, Pa. .... 45.00 12 J. O. Širvydui, kelionė ir sugaištis į bendrą Tarybų posėdį, 5 lapkr., Pittsburgh, Pa. .... 45.00 13 Tautinei Tarybai asignuota ..... 500.00 17 Ekzekutyvui Komitetui Washingtone Lietuvos Militarės Misijos reikalams 2000.00

17 V. K. Račkauskui, kelionė ir išlaidos į Scranton, Pa: laike Liuos. Sąvaitės ..... 10.00 17 P. Bukšnaičiui, už prakalbą Long Island City, N. Y. laike Liuos. Sąvaitės ..... 10.00 19 F. Živatkauskui, kelionė ir sugaištis su prakalboms po Schy. pavietą laike Liuos. Sąvaitės ..... 88.16 29 P. J. Purviui, išlaidos laike Liuos. Sąvaitės ..... 24.60 29 V. K. Račkauskui, kelionė ir sugaištis į Sandaros seimą, Waterbury, Conn., 20, 21 ir 22 lap. 35.68 29 A. Augunui, kelionė ir sugaištis į Sandaros Seimą, Waterbury, Conn., 20, 21 ir 22 lap. .... 35.68 29 P. Jurgeliutei, kelionė ir sugaištis į Sandaros seimą, Waterbury, Conn., 20, 21 ir 22 lapkr. .... 23.68 29 P. S. Villmont, priėmimas Militarės Misijos ir išlaidos Keturių Tautų Lygos vakarieniėje ..... 88.36 29 M. J. Damijonaičiui už darbą L. N. F. raštinėje nuo 29 spal. iki 29 lap. 42.25 Gruod. 6 P. J. Žuriui, už prakalbą laike Liuos. Sąvaitės Cleveland, Ohio ir Chicago, Ill. .... 120.00 6 M. Draugeliutei už darbą L. N. F. raštinėje ..... 26.00 6 Ekzekutyvui Komitetui Washington, trečia dalis ofiso išlaidų nuo 1 geg. iki 1 Lapkr. .... 1711.28 16 M. Vinikui, atstovavimas Washingtone nuo 15 rugs. iki 15 spal. .... 400.00 16 M. J. Vinikui, išlaidos surištos su atstovavimu ..... 100.75 17 P. J. Žuriui, kelionė ir sugaištis į Chicago, Ill. išgauti pinigų nuo "Varp" Komisijos ..... 129.80 17 Ekzekutyvui Komitetui Washingtone, trečia dalis ofiso išlaidų už Lapkr. mėn. .... 269.19 17 Waldorf - Astoria, už randą Taut. Tarybos posėdžiams lapkr. mėn. 25.40 1920. Saus. 7 M. J. Vinikui, alga nuo 15 Spal. iki 15 lap. .... 400.00 7 Dr. A. Bacevičiui, už važinėjimą Washingtone, laike Liet. Bylos iškausymo ..... 25.00 20 M. Balužienei, Chicago, Ill., — pagal B. K. Baluči reikalavimą išmokėta ..... 500.00 21 Ekzekutyvui Komitetui Washingtone Lietuvos Militarės Misijos užlaikymui ..... 2000.00 Vas. 10 M. J. Vinikui, atstovavimas Washingtone nuo 15 lapkr. iri 15 gruod. 1919 ..... 400.00 10 Ekzekutyvui Komitetui Washingtone, trečia dalis ofiso išlaidų už gruod. mėn. .... 327.60 14 A. Steponaičiui už darbą raštinėje nuo 20 gruod. iki 15 vas. .... 46.75 28 M. J. Vinikui, atstovavimas Washingtone nuo Gruod. 15, 1919 m. iki 15 vas., 1920 ..... 800.00 28 Ekzekutyvui Komitetui Washingtone, pusė ofiso išlaidų už saus. mėn. 1920 m. .... 319.13 28 "Lietuva", Chicago, Ill. už spaudos darbus .... 2.75 Kovo. 27 M. J. Vinikui atstovavimas Washingtone nuo Aug. 15 iki Sept. 15, 1919 m. .... 400.00 27 M. J. Vinikui, išlaidos surištos su atstovavimu 109.75 27 M. J. Vinikui, išlaidos surištos su atstovavimu nuo Spal. 15 iki Gruod. 15, 1919 ..... 220.28

27 "Tėvynei" už 10 egz. "History of the Lithuanian Nation" .... 15.00 27 "Tėvynei" už spaudos darbus ir t. t. .... 223.10 27 A. B. Strimaičiui, kelionė į Washingtoną dėl peržiūrėjimo Ekzekutyvio Komiteto knygų ir įvairios kitos išlaidos 63.62 27 Dr. J. Šliupui, sugražinta pinigai, kuriuos jis varde L. N. F. paaukavo Lietuv. Šauliams 1000.00 27 C. Joneliuniui už kasieriaus kauciją iki 1921 ..... 12.50 27 P. Jurgeliutei, alga ir išlaidos nuo 1 d. liep., 1919 iki 1 d. bal., 1920 ..... 114.10 27 P. Jurgeliutei, kelionė ir sugaištis į Washingtoną peržiūrėjimui Ekzekutyvio Komiteto knygų ..... 24.92 Bal. Penssylvania Hotel, už kambarį laike Veikėjų konferencijos; Kovo mėn ..... 20.00 Geg. 13 A. Stenopaičiui, už (35 val.) darbą prie Lietuvos Pašto skyriaus marčių bal. mėn. .... 28.00 Spal. "Sandarai", Boston, Mass., už knygas, kurias Fondas paaukėjo knygynams prie Lietuvos Misiją Amerikoje, kuriai knygos pasiūstos ..... 500.00 " A. B. Strimaičiui, New York, kelionė ir sugaištis į Sandaros ir L. N. F. posėdį, So. Boston, Mass. .... 25.00 Lap. " T. Paukštis pardavė visas Liberty Bonds, suplaukusias Fondan iki 1 Lap. Viso Bondsų \$1.-250. Parsidavė po \$90.-00. Nuostolių tame išmaininge ..... 125.00 Viso išmokėta ..... 13,501.82 Pirmiaus išmokėta ..... 70,876.28 Nuo pat susiorganizavimo iki 25 Lap., 1920 išmokėta ..... \$84,378.10 Nuo pat susiorganizavimo į Fondą įplaukė ..... 85,201.51 Nuo pat susiorganizavimo Fondas išmokėjo ..... 84,378.10 Iki 25 d. lapkr., 1920 lieka ..... \$823.41 Lietuvos Misijai L. N. Fondas skolingas ..... \$2,866.83 Fondo izde dar randasi ..... 823.41 Viso Fondas skolingas 2,043.42 Minėta skola įvyko delto, kad Liet. Nepr. Fondas buvo pasidžadėjęs įmokyti Lietuvos Ekzekutyviam Komitetui 10,000.00 Amerikos Brigados užlaikymui. Kada atvyko Lietuvos Misija ir 1 d. Vasario, 1920 m. likvidavo Lietuvos Ekzekutyvų Komitetą, tuo pat laiku pareikalavo, kad visos skolos būtų pilnai apmokėtos. Neesant tuom laiku Fondo izde užtektinai pinigų apmokėjimui pažadėtos sumos, pasiiko Fondui kreiptis į Misiją, idant Misiją paskolintų reikalaujamą dalį. Taigi, delto, Fondas Misijai dar lieka skolingas \$2,866.83. Užbaigiant raportą, norėčiau įteikti Seimui sekančią rekomendaciją: Kadangi Lietuvos Misija rūpinasi Lietuvos Neprigulmybės reikalais ir atlieka visą Lietuvos politinį darbą, taigi Lietuvos Neprigulmybės Fondo tolesnis gyvavimas nėra reikalingas. Akyvaizdoje tokios situacijos, rekomenduojau Seimui likviduoti Lietuvos Neprigulmybės Fondą, o sutverti grynai partijiską Fondą, kuris rūpintųsi vien Sandaros Partijos reikalais. P. JURGELIUTĖ, L. N. F. Sekr.

NEW JERSEY VALSTIJOS KUOPŲ DOMAI.

Lapkričio 28 d. įvyko A. L. T. S. kuopų susivaziavimas. Nors buvo kreiptasi į visas arčiausias kuopas, kurios turėtų įeiti į N. J. ir N. Y. apskritį, bet dalyvavo tik dvi kuopos, Newark'o ir Paterson'o. Apkalbėjus reikalą plačiai, rasta reikalinga organizuoti apskritį. Išrinkta valdyba varyti darbą pirmyn. Tad-gi gerbiami A. L. T. S. nariai gairinkite kuopas, šaukite susirinkimus išrinkite atstovus ir pilnai įgaliokite, kad jūsų kuopa būtų atstovaujama busiamam susivaziavime.

Šiandie taip svarbi valanda, o mes beremdami visokias bėparatyves tarybas pasijutom, kad priešai jau ant sprando sėdi. Šiandie Lietuvos priešai, o lenkų draugai, skelbia visokias nesamones, skleidžia neapkęntas nuodus prieš Lietuvos svarbiausias įstaigas, Lietuvos atstovus Amerikoje. Net taip įsidrąsino, kad jau Lietuvos didžiausią gynyją, Lietuvos šauliai jiems nepakenciami. Kuo aiškiau Lietuvos padėtis pasirodė, tuo labiau tie kirminai pradėjo josios pamatus graužti. Žiurint į tą viską, nors labiausiai žmogus butum pavargęs, ramiai sėdėti negalima, reik daryti kąs nors, reikia aiškinti plačioms minioms, link kur tie žmonės bei laikraščiai veda. Pavienis žmogus nieko padaryti negali, reikia susitelkti.

A. L. T. S. vienintelė politiška partija Amerikoje, kuri stovi už nepadalintą ir pilnai neprigulmingą Lietuvos respubliką. A. L. T. S. susideda taip jau iš apsviestesnių žmonių ir uolių Lietuvos rėmėjų. Ant mūsų puola atsakomybė, jei mes apsisieisime tylėjimu praleisdami pasikesinimą atiduoti lenkam Lietuvą. Pavieniai, nors ir su geriausiais norais, nedaug tegali nuveikti. Bet mes turime organizaciją, su kurios pagalba labai daug galime atlikti, tik reikia ją naudotis geriems tikslams. Gynimas Tėvynės nuo tų sutvėrimų, kurie da nepamiršo lenkišką vierą garbinti — lietuvis prakiliesnio tikslo negali turėti. Kad mūsų pastangos nenuieitų veltui, tad, Sandariečiai, į darbą! Kiekviena A. L. T. S. artimesnė N. J. ir N. Y. kuopa turi būti atstovaujama ir šiaip nariai ir pritarėjai privalo atsilankyti busiman A. L. T. S. susivaziavimam, kuris bus nedėlioje, sausio 16 d., 1921 m., Lietuvių svėtainėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. Pradžia 1-mą val. po pietų.

M. Truska, pirmininkas
 A. L. T. S. N. J. ir N. Y. apskr.

AMSTERDAM, N. Y. Sandariečių Domai.

A. L. T. Sandaros 67 kuopos metinis susirinkimas bus sausio 9 d., 1921 m., nedėlioje, 2 val. po pietų. Gerbiamieji nariai ir narės, maloniai visus kviečiamės atsilankyti, nes turime rinkti naują valdybą. Nariai, kurie jau esate praleidę neužsimokėję mokesčių, neužmirškite, kad bus sulaikytas organas "Sandara". Taipgi turime įvairių reikalų — būtinaitei visi ir naujų narių atsiveskite. Visus kviečia Valdyba.

PATERSON, N. J. Pranešimas.

A. L. T. Sand. 38 kp. susirinkimas įvyks panedėlyje, sausio 3 d., 1921 m., 7 valandą vakare, 62 Sommor St., Paterson, N. J., sandariečių kambaryje. Visi nariai malonėkite į šį susirinkimą atsilankyti, nes daug turime svarbių dalykų aptarti. Taipgi, kurių jau yra užvilktos mėnesinės mokesčių, malonėkite užsitęsi vien Sandaros Partijos reikalais. P. JURGELIUTĖ, L. N. F. Sekr.

ATLAIDUS

Žemaičių Antanas

Mudu su motina važiavo į Marijos Meigelės Anuliškos atilaidus, švenčiamus kas metai po pusiau vasaros, puikioje Kretingos vienuolyne bažnyčioje.

Šie atilaidai garsūs ne vien dideliom, trukšmingom iškilėmis, bet ir gausiomis Dievo malonėmis. Taip jas Žemaitijos kunigai iš sakyklų garsina.

Jie iš sakyklų skelbia: Kas dalyvaus šių atilaidų iškilėse ir atliks išpažintį iš viso gyvenimo, tokiam tos nuodėmės nebūsią priminta nei paskutinėje Dievo teismo dienoje.

Po tokiam išgarsinimui tad nei nedvyvai, jei svietas nesuskaitcomomis minioms grudasi į juos.

Taip ir mudu su motina išsiruošėva josna. O mano motina atilaidų iškilmes mėgo, todėl neapleido nei šių. Aš nuo to taip-gi nesikračiau, nes dar įdomavau pamatyti Kretingą su jos garsiu vienuoliniu. Tas man buvo svarbiausia. Aš tuomet kovau tokiam amžiuje, kad man panašų dalykai atrodė labai įdomūs.

Vežimą suruošiau iš vakaro ir ant rytojaus, diena prieš atilaidus, užkinkiau arklus — susėdusiu išbrazdėjova linkui Gargždų įsikurusių ant krantų pries Minijs, kurių mudviem reikėjo pervaziuoti, norit pariekti Kretingą.

Gargždus pasiekėva apie pietus. Jums čia reikia žinoti, kad mudu iki Gargždų nuo savo vartų atlikova puštrečios geografiškos mylios nemalonaus, duobėto, šunkeliais per girias ir plynės pravesto kelio, nuo ko arkliai buvo jau sušilę ir priilse, o ir pačiuo jau norėjova pietų.

Gargžduose apie porą valandų pasiilsinę arklus ir pačiu papietuvę arbatinėje, vėl, susėdę vežimą, braukėva tolyn.

Kelias dabar, nuo Gargždų, buvo dailus — lygintas žvyru, ir keliavimas delto tapo smagesnis ir arkliais lengvesnis. Nors kelio galas buvo dar toli, daugiau, nek nuo mus kiemo vartų iki Gargždų, bet lygiu dailiu vieškeliu vis dėlto smagiau ir lengviau buvo keliauti. Tik vidudieniu pasidarė baidis karšta. Įvažiavus tarp girių, kur abiem vieškeliu pusėmis plačiai nusidriekusių žalių girių siena sulaukė ir lengvutį vėjalio pusterėjimą — karštis šutinio kaip puode.

Sušilę arkliai bėgo tingiai, lyg prijausdami toli dar esant kelio galą, aš iš nuobodumo dairiausi tai vienon, tai kiton pusē žalio miško, kuriuom bėgo kelias, tai vėl akimis saikavau augšto miško medžių viršunes, besikepinančias saulės spinduliuose, arba žiurėjau į toli priešais savęsi lingojančio vieškeliu, stengiausi kartkartėmis išnektinti šale sėdinčią motiną, kuri kaž-kas buvo užsimąščiusi.

Keistas tas jaunystės laikotarpis, kunkuliuojantis gilumoje žmogaus dušios gyvenimo jiega ir džiaugsmu, kurio vertybę supranta tikitai pradėjusis leistiesi gyvenimo pakalnė.

Tatai džiaugsmo ir malonumo apimtas ir aš tada norėjau šnekėti, šnekėti ir juoktis... tik kaž-kuo užsimąščiusi motina man tame nepadėjo.

Arklių traukiamo, ant kieto lygaus vieškeliu vežimo ratai bildėjo, ir mudu privažiuojama girios protarpį.

Iš kairės vieškeliu pusės pasibaigė giria, ir kelias dabar, po ta puse, bėgo palei ligiā ir plačią, matyt seniai jau išraustą grabę, nes jos krantai buvo apžėlę žolynais ir bruzgais — mažais karklynėsis. — Tai rusų - vokiečių pusiau perplės tos Lietuvos Chiniškai - mongoliškoji siena.

Ant grabės krantų, po karklynėliais, nuolatos čia matėsi besėdįs šautuvu apsiginklavęs rusas kareivis, dabojantis ruočių, per kuri tuomet ėjo lietuviškoji spauda iš Mažosios Lietuvos Didžiojon Lietuvon. Motina patēmijusi kareivį atsiliepė:

— Dobak arklus, maskonius smekstėlėjės iš po karklyno dar gali pabaidytu.

— O, nesibijok, is mano rankos neisėstrukus arkliai: — Atsakiau ir pradėjau jai kaz-ką pasakoti.

Bet motina ir šiuo syk kaž-kuo užsimąstė, ir man reikėjo vėl nutilti.

Mudu, nors ir nespārčiai, bet vis slinkova pirmyn, ir kelias dabar lenkėsi alkune ir vėl lino girion.

Vos sukova alkunę, žiurau, tarp dviejų lazdu šalykelio takeliu bekuzojąs senis ubagas.

Jus visi pažįstate Lietuvos ubagą.

Jis butinai esti šlubas, susilenkęs į kuprā, o kartais su medine koja, ar visiška nusėnęs — sunkiai tarp dviejų lazdu ar krukų bevelkantis kojais. Ant pečių užmesk jam beskaitliaus visokiais lopais numargintą sermėgą, ant kenklių užtrauk tokias pat kelnes, ant kojū užauk vyžas ir apvynioti jų šniurais blauzdas iki kelių, ant galvos, nors butų ir šilčiausia, užvožk gauruotą kailinę kepurę, per pečius priešonų užkabink dvi ilgas terbas (krepšius), kuriuose talpinama išmaldos, į rankas išpausk po kumpa lazda, vieną butinai apvyniotā ilgu storais mazgais padabintu botagu, — ot ir ubagas gatavas.

Lygiai tokiu atrodė ir mudviejų patiktas senis.

Privaziuodamas jį, pamislinau sau: dabar tai bus su kuo pasikalbėti. Ir sulaukęs arklus pakviečiā jį sėsti vežimą, užsnekindamas jį:

— Kur sveikas — sakau jam — taip skubinate ir kelio galas toli gal dar? Jei taip, ir tiktute su mano pasiulymu — tupkite mudviejų vežimą, pavėžisim.

Senio ir akys nušvito, išgirdus mano pasiulymą.

— O tegul jums Dievas atlygina už širdingumą! — sušuko senis, pakeldamas veidą. Ir dadurė: — Kur jau nenorėsi senas sulenkti kojais... Einu, vaikeli, į Kretingą, į atilaidus, ir nuvykęs melsiuosi Dievop, kad duotų judviems ir visiems jusų namams sveikatėlę ir gerą pasivedimą.

Ir iškibęs rankomis vežimą rangėsi į jį, visaip mudu garbindamas ir linkėdamas mudviem stačiai su visu vežimu ir arkliais įvažiuoti į rojų. Bet vežimą iširisti netaip jau lengvai jam ėjosi, tad iššokęs pagelbėjau.

— Virsk, dėde — sakau jam juokais — čia į vežimo galā, į sienā, tik, meldžiamė nenusisuks sprando. Sėdynės liuosos neturiva, užtai šieno daug — gal bus pakencīama.

— Sėdynė? — klausiančiai atkartojō senis ir dadurė: — Prieš šitiek minkšto šieno niekais ir karaliaus sėdynė.

Ir įsileidęs šienan, brukdamas šaie savęs dvi storas lazdas, viena jū apvyniota dideliais, kietais mazgais padabintu botagu, džiaugėsi senis pasilsėsis iki Kretingai.

Man į scenā žiurint pasidarė kaž-kaip keistai juokinga, tat ir paklausiau neiškentės:

— Ką, sveikas, dėde, vaikote tokiats botagais?

— Ei, vaikeli — iškilmingai atsakė senis: — ar maža tų nedorėlių šunų po kaimus — čiupinėdamas pirštais kieto botago galā: — Nukrimto jau bestijos. Reikės naujas taisyties.

Žinote, ubago priešas, tai kaimų šunes. O jie pūkiai pažįsta tuos svečius, netik pažįsta juos, bet ir suuodžia per pusę versto iš katros pusės ubagas ateina. Ypač senesnieji šunes, kurie jau yra ragavę ubago saldaus botago, moka juos priimti. Ubagą negreit dar pamatysi, o šuo jau staugia pakaukdamas. Ir tada žinok, jog iš katros nors pusės ateina ubagas. Prisiartimus tokiam svečiui, šunes jį patinka su ipatingu atsargumu ir vikrumu. Jie gerai tēmija ubago kojais ir rankas, kuriose sugniaužta lazda, ypač tā, kurioje lazda apvyniota maloningu botagu, kuris pasileidžia darban ant kiekvieno ubago užsimanymo.

(Pabaiga bus.)

Laiskas is Puryziaus.

Paryžiuje jau žiema atėjo: dienos trumpūtės ir nemaža ne tingos, taipgi ir saulė rečiau tepasirodo. Medžiai visi nubārste savo jaunystės lapus, ir darzuose nebezydi žolynai. Lapkirtyje buvo jau sniego ir šalta rytais siekdavo iki 6 laipsnių, kad gatvėse net vanduo sušaldavo, bet dabar, gruodyje, atšio, ir oras vidutiniškas, taip kau ir vargšui mažiau kaulai braskā.

Atsirado daug nudėvėtų skarmalų, pantapių, ir pigiau parduoda, tokiu budu kiti apbruvoja, kad Paryžiuje pragyvenimas eina pigyn. Bet prie to bedarbių pasidaugino, kad kai-kurie Paryžiaus dienraščiai buvo prarašę ilgiausių atsišaukimų, kad išsisaugotų nuo įvairių "revoliucijų", ir neišvengiamų "bėdų". Prie to dar gyventojai sparčiai (gimdymais) dauginas, tai su butais visai striukai, nei už pinigūs kiti nebegalai gauti. Kad nuo tų baisybių išsisaugoti, tai garbingi piniguočiai projektuoja įvairių kazarmų subudavoti, nors jau ir taip Paryžiuje ir Francuzijoje panašių komunistiškų budinčių net gal perdaug.

Taipgi nemenkai užplodo Paryžių įvairi sėtimšaliai, kad net Senatas turėjo pasikalbėjimą apie tą "užpludimą", ir tas baisybes, kokių jie gali prinešti, ypač įvairių ligų. Tė ateičiai, girdi, vieni vadinasi rusai, rumėnai, vengrai, o visi kalba vienokia šneka — žydiškai.

Įvairi kitoki dalykai važiuoja tais pačiais ratais, ir daugiau nieko pridėti nebesusiranda, kaip palinkėti visų laimių visiems gyvenantiems šioj ašarų "pakalnėje"...

3.XII.1920.

Amuras.

Bežemio Atsiliepinimas.

Gerbiama Redakcija!

Mūsų miestelyje yra daug lietuvių, katrie šelpė Lietuvą: išskiriant komunistus, visi šelpė visokiais budais, pirkdami Laisvės Bonus ir aukuodami šauliams ir Raudonajam Kryžiui. Nė vienas neatsisako šelpti Lietuvą ir Lietuvos valdžią. Bet mes norėtume ir nuo valdžios šokių tokių prižadų.

Gerai tokiam šelpti, katras turi Lietuvoje nors kiek žemės. Delko mes šelpiam Lietuvą, katrie neturim nieko Lietuvoje? Ir ką mes gausim parvažiavę į Lietuvą, jeigu mes turėsim eiti pas ukininką už berną? Juk Lietuvoje darbininkų reikia, tai man rodosi, tą darbą mes galėsime gauti, kad ir butume nešelpę Lietuvos. Taigi už mus prisidėjimą prie šelpimo mes, Amerikos lietuviai bežemiai, norim, kad mes butume prileisti lygiai su Lietuvos bežemiais prie dalinamos dvarų žemės. Aš manau, kad mes, Amerikos lietuviai bežemiai, visi turim pakelt savo balsą per laikraščius ir arčiau susivienyti, tie, katrie mislina važiuoti į Lietuvą. Reikia susižinoti su Lietuvoje gyvuojančiomis organizacijomis. Taigi "Sandara", kuri, man rodosi, labiausia išsiplatinus po Lietuvą, ir kaipo darbininkų laikraštis, galėtų užsiimti sužinojimu, kiek tokiu lietuvių, norinčių važiuoti yra, ir prie tokių organizacijų turėtume kreiptis Lietuvoje. Dabar, kaip rodosi, karė jau asistojō ir su tais plešikais palokais, taigi laikas yra pagalvoti ir rengtis keliauti į Lietuvą, kada apie balandžio mėnesį, kad išaušus pavasarui butų galima pradėti dirbti žemē. Nes ir Amerikoje, kaip matyti, geri laikai jau prapuolė. Pas mus iš robininių fabriku trečdalį darbininkų jau paleidė, ir katrie liko, la

ai prāstai dirba. Šneka, Kad ždarys ant kiek laiko, tai prie okio brangumo gali greitai pasilikti ir be pinigų — tada ir nums bus bėda, ir Lietuva mus neteks.

Taigi šiuom mano rašynėlių kreipiuos į "Sandaros" redakcijā, kad mums plačiau paaiškintų apie kelionę į Lietuvą.

J. Poškiavičius,
12 Spring St.,
Union City, Conn.

Talpinamē ištisaj šj bežemio atsiliepinimą, nes jame pakeltas klausimas vertas visuomenės domos. Gal ir Lietuvos Misija ras valandžiukę liuso laiko ir paaiškīs, ko gali tikėtis Lietuvoje sugrįžę iš Amerikos jos nunus, paprastai darbininkai. Red.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Raseinių ir Tauragės apskritys. Paleidus Steigiamąjį Seimą nepaprastoms atostogoms, visi Seima nariai ėmėsi aktingai dalyvauti darbo organizavime.

Man pačiam teko susipažinti su Raseinių ir Tauragės apskritimis. Kaip vienoj, taip ir kitoj apskrity šis darbas yra gana plačiai varomas. Ypač plačiai eina aukų rinkimas. Beveik nėra to valsčiaus ar bažnytkiemio, kur nebutų susidaręs Gynimo Komitetas.

Raseinuos lapkričio 1 dieną buvo visos apskr. Gyn. Komitetų atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 3 Sėtig. Seimo nariai, taip pat visų valstybinių ir savivaldybinių bei visuomenės įstaigų atstovai.

Aparta svarbiausieji Gyn. Komitetų uždaviniai, kaip padėti valdžiai medžiaginai krašto gynimo reikaluos ir prieita prievienos nuomonės, kad Gynimosi Komitetai daugiausia gali naudot tuo reikalu padaryti ragindami visus piliecius ir valdininkus sąžiningai eiti savo pareigas: stojant savanoriais kariuomenē, mokant mokesčius, duodant rekvizicijas ir t. t.

Beto, kai kuriem Apskr. Gyn. Komiteto nariams atsisakius, buvo išnaujo perrinktas Raseinių apskrities Gynimo Komitetas. Susirinkimas darė rimto įspūdžio. Upas visų rimtas ir kiek įtemptas.

Tauragėj lapkričio 30 d. buvo bendras apskr. Gyn. Kom. su valdininkais ir dviem Seimo atstovais posėdis einamiesiems gynimosi reikalams aptarti. Seimo atst. K. Ralys darė pranešimą apie Gyn. Komitetų uždavinius. Nutarta, apskr. Gyn. Kom. veiktų pilname kontakte su valstybiniais organais ir tvirtesniai darbo suvienodinimui sušauktų visų valsčių Gyn. Komitetų suvažiavimą. Čia suorganizuota ir mokinama Tauragės savanorių kuopa, kurią apskr. Gyn. Komitetas rūpinasi savo lėšomis išlaikyti. Įspudis geras. Beveik kiekvienam valsciuje susikurę šaulių būriai, kurie taip pat mokinasi rikiuotės ir eina pagalbon Gyn. Komitetams. Visur reiškiasi griežtas prieš lenkus nusistatymas.

Vargovaikis.

Gaščiūnai, Šiaulių apskr. Kaip Gaščiūnų, taip ir aplinkinių kaimų žmonės mokyklos naudą jau pažino. Mokyklā lanko 60 vaikų ir 20 randasi rezerve del vietos stokos. Mokyklos išvaizda, kaip iš vidaus, taip ir iš oro, visai apgailetina: butas mažas, langai išdaužyti, pro stogą lietus ir sniegas kiurairi eina, suolai padaryti iš neobliuotų lentų ir tie patys be kojū.

Taip esant tokai padėčiai to darbo organizatoriai intrigmis vadoaujai. O tuo laiku mokiniams mokykloje sėdint ant galvų ir knygų lietus teškia; pro išdaužytus langus vėjas knyvu

lapus varto ir mokinių plaukus šiausia.

Mokytojas matydamas, kad iš to nieko gero nebus, pasižadėjo patsi remontuoti, bet nelaimė nesiranda geruodžių, nieks jam avansų neduoda. Gaila jam tų 20 mažučių, jog ir jie niekuo nėra nusikalte. Vaikus paleidę vietoje to, kad pasirengus prierjojaus pamokų, turi eiti į kaimā suolams kojū kalėdoti.

Dyglis.

ATSKAITA.

Lietuvos Našlaicių Šelpimo Komiteto nuo 1 d. geg. iki - gruod., 1920.

Liet. Naš. Šel. Komiteto surengtame Koncerte gryno pelno atliko ..... 480.00 Sv. Onos Draugystė, Elizabeth, N. J. .... 30.00 Laisvės Draugystė, Elizabeth, N. J. .... 50.00 Susiv. Liet. Amerikoje auka iš tautiškų centų ... 500.00 Aukos, prisiųstos laike SLA. Seimo ..... 86.50 A. Jančaitienė, Elizabeth, N. J. .... 10.00 Liet. Ats. Bendrovės praktikbose, Newark, N. J. aukų ..... 7.23 J. Klusas, Philadelphia, Pa. SLA. Apskričio išvažiavime, Lakeside, Pa. surinkta aukų ..... 24.91 SLA. 292 kp. Tilden, Ill. ... 5.00 M. Valentinavičius, Newport News, Va. .... 5.00 Pp. Šliakių vestuvių sukaštuvėse, Brooklyn, N. Y. surinkta ..... 68.00 M. Minkus, Los Angeles, Cal. .... 2.76 J. Kranasukas, Thomas, W. V. .... 10.00 A. Vainorių vestuvėse, Pittsburgh, Pa. surinkta .. 10.50 P. Kazlauskas, Coketon, W. V. .... 10.00 K. Sedlickas, Syracuse, N. Y. .... 3.00 P. Vilmontas, New York. ... 5.00 P. M. Saliklio vestuvėse, Elizabeth, N. J. surinkta aukų ..... 72.00 Smulkių 4.00

Viso aukų \$1,388.90 Lietuvos Našlaicių priedaudoms jau išsiųsta 822.00

Iki 1 gruod. lieka \$566.90 Varde Lietuvos Našlaicių Šelpimo Komiteto, virminėtiems aukuotojams tariame nuoširdų ačiū. Tikimės, kad ir ateityje geros valios lietuviai ir lietuvaiteš neatsisakys paaukuoti kiek išgali nelaimingų našlaicių susilpimui, o ypač dabar, kada šiaučia žiemos šalčiai ir kudikėliams reikalinga daugiaus šiltesnių drabužių ir apautuvų. Aukas siųskite sekretorės antrašu: 307 W. 30th St., o čekius išpirkite iždininkės — Misevičenės vardu.

D-rienė B. Bacevičienė pirm., D-rienė M. Misevičienė ižd., P. Jurgeliutė, sekretorė.

KAM PRIGULI DOVANA?

Ragindamas narius pažadėjau, kad kuri kuopa prisiūs daugiausia Seiman aukų "Sandarai", tai kuopai bus suteikta dovanų lakrodėlis.

Didesnes aukas yra prisiuntusios šios kuopos: 7 kp., iš So. Boston, \$100.00 9 kp., iš Cambridge 50.00 32 kp., iš New Britain, 50.00 Skaitant narius po kiek kuri kuopa turi, tai yra 7 kp. turi 102 nariu, 9 kp. turi 37 nariu, 32 kp. turi 43 nariu. Kuriai-gi kuopai priguli viršminėta dovana? Lauksiu patarimo iš gerbiamų interuotų narių šitame reikale, o ant Naujų metų atiduosiū skirtai kuopai dovaną.

M. J. DAMIJONAITIS,

PIRKITE LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

Lietuvos. Susitvėrė Krekenavoje Lietuvos šaulių būrys. Pirmininku aš esu, o burio vadu Simonas Rapšys iš Gražėčių.

Būrys labai gerai veikia, beveik visi esam ginkluoti. Narių turim virš kaip 30 ir dar vis prisirašinėja. Gerai suimnėjim bravarus degtinei varyti, taipgi kareivius pabėgusius iš fronto, lenkų šnipus, įtariamus ponus. Žodžiu, kas tik yra Lietuvos priešas. Taipgi galiu pasakyti, kad šauliai dabartės ir frontu nuo lenkų laiko 40 viorstų, ir kad žinotum, brolyte, kaip jie duoda lenkams pipirų, tai geriau, kaip kareiviai.

Bet gana apie tuos šaulius bepeckot, geriaus taip ką parašysiu. Žinai, brolyti. Iš politikos nieko gero. Žmonės labai bijo, kad neužteiktų lenkai. Dabartės lenkai vėl užėmė Vilnių ir beveik ant vieny pozicijų atėjo. Dabartės nežinia, kas bus. Santarvė žiuri ir nieko nedaro, tik visa: ir šilta ir šalta, ir juoda ir tai gal iš tų skerdynių sau lobį krauna. O lenkus tai francuzai paturi, amuniciją duoda ir kariuomenės. O mums, lietuviams, niekas nieko. Tiktai ačiū Amerikos lietuviams, tie tai paturi kiek galėdami savo aukomis.

Su pagarba, Pranas J. Užkūrėlis.

rytų atsakanciai taiką su lenkais, tada Lietuvoje bus gerai: kas nori ant ukės arba su bizniu, yro čionai liuos valia del patogensiū amerikiečių, katrie maždaug prasilavinę ką del gero Lietuvos. Musų valdžia yra panaši į Suvienytų Valstijų del savo žmonių: galima visa ką uždėti, nieko, nėra uždrausta ir spekuliacija čion yra da žydų rankose lik šioliai.

Lietuvoje šimet viskas užaugo, tik linai buvo blogi. Ruduo labai sausas, ir gražus oras, tik anksti apsnigo, turėjom sniego Spalio 26 ir apšalęs ant žemės. Kas link jaunimo — Lietuvoje yra gražiū ir prasilavinusių vaikinių ir panelių, yra smagu ir patogū rast sau gyvenimo draugė, del to veik apsimoka važiuot Lietuvos ir pamatyt savo akims, kaip gražiā šnektā jos vartoja be didelio mokslo.

Kā apie ukę — čion galima dabar pirmos rušies žemės pirkti už 500.00 doliarų 30 desentūniū be triobų ir be mašinų, o už kitā tukstantį galima triobas ir visā, kas ukei yra reikalinga, įstatyti. Užbaigdamas rašyt, ištariu sudiev.

Su pagarba, Pranas J. Užkūrėlis.

SUZEISTO KAREIVIO LAISKAS.

Sužeisto kareivio, S. Matusevičiaus, laiškas jo draugui Juozui Žemantaičiui, New York'e. Laiškas rašytas iš Kauno pereinā vasarā, matyt pakeleje kur buvo užkliuvęs.

Kaunas 16—VI—1920.

Gerbiamam piliečiui Juozui Žemantaičiui, Amerikoje.

Mielas Drauge!

Gavęs nuo Jusų laiškā, aš skubinausi duoti Jumis atsakymā, nors ir budamas sunkiose gyvenimo sąlygose. Pirmiausia sveikinu Tamstā ir linkēju Jums sveikatos ir laimės kaip savo gerbiamam kaimynui ir draugui. Toliau širdingai dėkoju už atsiūtā man laiškā ir laikraščius, kuriuos gavau nuo Jus 1920 metų, birželio 13 dienā. Man labai malonu, šioje sunkioje valandoje sulaukus nuo draugo užuojautos laiškā, iš taip tolymos, aukso šalies, kuriā visi minėja ir šiame laike ir kuriōje gyvena daugelis mūsų brolių — lietuvių. Dabar parašysiu keletā žodžių, kas link savo padėties. Mielas mano Drauge! aš dar vis guliu ligoninėje, nors jau truputį jaučiuose esąs stipresnis, bet žaizdos dar nesugijō ir nežinau dar kada, aš suvis pasveiksiu, bet turiu vilties gal pavyks man atgauti sveikatā, nors ir negreitai. Gerbiamas Tamsta! žinotum kiek aš skausmū iškentėjau? kiek sunkumū praleidau? kiek rupesčių turėjau? tai negalima nė aprašyti, bet, žinoma, tai vis už tėvynę. Gal Dievas man už tai atlygins. Mielas Drauge! sakau man labai malonu, kaip sužinojau apie Jus, kad esat sveiki — gyvi ir darbuojatės tėvynės naudai, kaip ir mes čionai - Lietuvoje. Naujienos pas mus tokios: viskas pamažu Lietuvoje atbunda, viskas pradeda atgyti: dirbtuvės šio kios tokios, visa pramonė ir ukis pradėjo atgyti, tik dar negera, kad dalis Lietuvos yra, prakeiktų okupantų - lenkų rankose, kurie smaugia nekaltus mūsų brolius. Tikimės, kad jau arti ta valanda, kuomet bus surinkta galybė prakeiktų lenkų. Prašau ir toliau mielais mano Drauge, parašyti man laiškā, o šiuo tarpu — sudiev, sudiev, ligi laimingo pasimatymo.

Su pagarba, S. Martusevičius.

PRIMINIMAS.

Gerbiameji! — Naujiems Metams besitariant, norime dar kreipti Tamstų dėmę į sekančius dalykus:

1. Atkartotina patariame ir

reikalaujame, kad instrukcijos gruodžio mėnesio pradžioje išsiuntinėtōs, but išpildytos pilnai.

2. Metinės darbuotės raportai turi buti sąžiningai surašyti ir prisijusti Lietuvos Misijai, su kitais reikalaujamais priedais, jokiū budu nevēllau priktos dienos sausio, 1921 metų.

3. Naujas Lietuvos Misijos adresas, nuo Naujų Metų Sausio pirmos dienos, 1921 metų, toks bus: 162 — 31st Street, New York, N. Y. Atvykstant New Yorkan, Pensylvanijos stotin, lengvai atrandama Lietuvos Misijos ofisas: kampas 31 gatvės ir 7 Avenue, "Penn. Square Building", šale geležinkelio stoties. Atvykstant į GRAND CENTRAL stotį, reikia paimti "Subway Shuttle" iki "Times Square", o čia persėsti ant Seventh Avenue Line", ir važiuoti iki "Pennsylvania" stoties. Gyventojams iš Brooklyn ir aplinkinių patogiāia važiuoti "subway" iki 34 gatvės.

4. Prisiuntus metinius raportus, paskolos pinigus ir visus nurodymus dokumentus, tegul niekas nemano, kad stotis nuo to laiko lieka likviduota. Ne. Stotis kaip buvusi pasilieka. Išdėninkai tegul dar neatsiima savo užstatų. Stočiai prisieis veiktai valstibynj darbā ir toliau, tai paskolos, tai Lietuvos gynimo reikalais. Juk lenkai rengia naują atakā ant Lietuvos. Tylėti ir išlėstis nebus galima. Permainius stoties valdybos adresā, reikia tuoj apie tai pranešti Lietuvos Misijos ofisan.

5. Aukavusiems po 10 dol. ar daugiau "Gynimo Komitetui", "Šauliams" ir "Lietuvos Raud. Kryžiui", yra pagaminti liudymai, kuriuos galima gauti, pristaciūis srašus su paskolos stoties valdybos parašais arba draugijų ir kitų žinomų visuomenės organizacijų, su nurodymu, kada auka buvo pasiūta L. Misijos ofisan.

6. Lietuvos Misija yra išleidusi dvi knygutes, kurias patariame išplatinti kuogreičiausia per mitingus.

1) Kun. J. Žiliaus — "Lietuvos rubežiai", kaina 50 centų. Knygelė yra su Lietuvos žemlapiu. Pinigai už ją skiriama Lietuvos gynimo reikalams.

2) Maj. P. Zadeikio — "Su Lietuva, ar prie Lenkijos?" Tebėra dar spaudoje, bet tuoj išeis. Telpa akvyos žinios del lietuvių lenkų ginčo. Knygelė mažutė. Kaina liuosā. Visi pinigai už ją skiriama sužeistiesiems kareiviams Kauno Karo ligininėje. Reikalaukite iš Lietuvos Misijos ofiso prieš rengiant prakalbas.

Linkėdami sveikatos linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų liekame,

Lietuvos Misija Amerikoje.

SUSIRINKIMAI.

A. L. T. Sandaros 16 kp. Worcester, Mass įvyks metinis susirinkimas 2 d. Sausio, 1921 metuose, 10 val. iš ryto, "Ausrelės" kambaryje, 83 Green St.

Visi nariai neatbutinai privalo atvykti į susirinkimą, nes bus renkama valdyba sekantiems metams ir taip yra svarbiū reikalų apsvarstymui.

Kp. rašt. K. Budinavičius.

TORRINGTON, CONN. Ekstra Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 71 kuopos susirinkimas gruodžio 26 d., neįvyko, todėl bus sekantis 71 kuopos susirinkimas Sausio 2 d., 1921 m., šv. Vincento Draugijos svetainėje. Yra daug svarbiū reikalų apsvarstymui ir rinkimas kuopos valdybos 1921 metams, todėl visi nariai yra kviečiami butinai atsilankyti.

Dom. Diskevičius, rašt.

NAUGATUCK, CONN.

A. L. T. Sandaros 57 kuopos bus susirinkimas 9 d. sausio 1921

metais, svetainėje Linden Park, Naugatuck, Conn., 2 valandā po pietų. Prašom atsilankyti visus kuo daugiausia, nes bus daug svarstymo ateinantiems metams. Išgirsit kuopos valdybos raportā, bus matoma, kiek yra nuveikta labo musų organizacijai ir Lietuvai. Da turiu parašyti savo draugų, kad mes su Naujais Metais atsivestum naujų narių.

Su pagarba 57 kp. rašt., F. Vilkas.

PAJIESKOJIMAI.

Vargo prispausta našlė Antanina Sakalauskienė, iš Pentiškių kaimo, Griškabudžio valsčiaus, Šakių apskr. didžiai susirupinusi dėlei dingimo užsienyje jos dviejų sunų nuo pirmo vyro Vinco ir Bronio Jasiukinų, kurie jau 20 metų kaip yra išėję svetur. Broniaus adresas buvęs: 312 Fifth Ave., New York, o Vinco: 178, K. Pemes Beldau, Wishow Eriniuk, Scotland (?).

Visų, kurie šį-tą ta žino apie minėtus vyrus, prašome skubotai mums pranešti sekančiu antrašu: Lithuanian Legation, 10, Palace Gate, Kensington, W. S. London.

Su augšta pagarba, H. Rabinavičius, Atstovybės sekretorius.

Jieškau savo seserj Steponijā Narvilā ir broj Leonā Jagminā, kurie iki 1915 metų gyveno East Pittsburgh, Pa. Kas žino apie jų likimą prašu pranešti antrašu: Europa, Lithuania, Šiauliai, folv. Kadaginė, Šiaulių val. A. Jagminui.

A.L.T.S Kuopų Viršinių. ADRESAI.

- 1 Brooklyn, N. Y. J. Ambraziejus, 168 Grand St. 2 Shenandoah, Pa. Miss.M.Kudinietė, 214 E. Lloyd St. 3 Mahanoy City, Pa. St. Gegužis, 38 E. Main St. 4 Girardville, Pa. Jurgis Zelvius, 201 E. Ogden St. 5 Baltimore, Md. P. Jaras, 637 Columbia Ave. 6 Silver Creek, Pa. J. Klimaitis, P. O. Box 236. 7 So. Boston, Mass. S. Jokubauskas, 327 E Street. 8 Kulpmont, Pa. V. Demidavičius, 50 N. 10th St. 9 Cambridge, Mass. V. Visminas, 877 Cambridge St. 10 New Haven, Conn. V. Alksninis, 106 View St. 11 Waterbury, Conn. J. K. Urbanavičius, 820 Bank St. 12 Lawrence, Mass. J. D. Sekys, 101 Oak St. 13 Westfield, Mass. Just. Zala, P. O. Box 119. 14 Frackville, Pa. K. Makauskas, 309 Line St. 15 Bridgeport, Conn. V. P. Ausukaitis, 64 Summer St. 16 Worcester, Mass. L. Jablonskas, 35 Plantation St. 17 Grand Rapids, Mich. M. A. Sniečkus, 1063 Quarry St. 18 Cleveland, Ohio. J. P. Garmus, 1329 St. Clair Ave. 19 Newark, N. J. M. Dvareckas, 71 Warwick St. 20 Haverhill, Mass. S. Zavadskas, 14 Silver St. 21 Rochester, N. Y. P. Petronis, 257 Berlin St. 22 Newton Upper Falls, Mass. S. Pačkauškas, 45 Mechanic St. 23 Maspeth, L. I. N. Y. J. J. Barnatavičius, 52 Maspeth Av. 24 Montello, Mass. H. Staupas, 164 Bellevue St. 25 Chicago, Ill. A. L. Lukas, 911 W. 33rd St. 26 Portsmouth, N. H. Jonas Peckus, 129 Bartlett St. 27 Pittston, Pa. A. Galinskas, 123 N. Mains St. 28 Detroit, Mich. P. Račkauškas, 412 Eason Ave. 29 Brooklyn, N. Y. Ed. Zukauskas, 724 Ocean Parway. 30 Rockford, Ill. V. Grajauskas, 518 Lincoln Ave. 32 New Britain, Conn. A. Mikalauskas, 14 Spring St. 33 Norwood, Mass. J. Paškarnis, 1100 Washington St. 34 Dayton, Ohio. Tamas Sakaitis, 165 Alton Ave.

- 35 Racine, Wis. M. Kasparaitis, 1204 Bluff Ave. 36 Pittsburgh, Pa. J. Virbickas, 149 Moultrie St. 37 Long Island City, N. Y. A. Repečka, 233 Jackson Ave. 38 Paterson, N. J. Pr. Biliunas, 62 Lafayette St. 39 Elizabeth, N. J. B. Kopustaitis, 231 Pine St. 40 West Lynn, Mass. Petras Bolys, 26 Carnes St. 41 Plymouth, Pa. V. Nevalis, 33 E. Main St. 42 Philadelphia, Pa. St. Griniėnė, 3120 Richmond St. 43 Pittsburgh, Pa. K. Hermonas, 810 Chateau S. N.S. 44 Waukegan, Ill. Pr. Ežerskis, 1338 Adams St. 46 Hartford, Conn. T. Valkevičius, 56 S. Prospect St. 47 Tamaqua, Pa. P. Buškevičius, 503 Willing St. 48 Kenosha, Wis. Pr. Zakarevičius, 39 N. Edward St. 49 Lowell, Mass. S. J. Saulėnas, 214 Charles St. 50 Canton, Mass. J. Šimauskas, 236 Mechanic St. 51 Nashua, N. H. A. Trainavičius, 33 High St. 52 Gardner, Mass. M. Stakėnas, 219 Pine St. 53 Westville, Ill. V. Mažrimas, 137 Jefferson St. 54 Lewiston, Me. J. N. Cereškevičia, P. O. Box 197. 55 Wilkes Barre, Pa. J. Mickevičius, 59 Harkins Lane. 57 Naugatuck, Conn. Fel. Vilkas, 562 High St. 59 Thompsonville, Conn. J. F. Makoveckas, 51 Pleasant St. 60 Ansonia, Conn. A. F. Gudžiūnas, 95 Liberty St. 63 Perth Amboy, N. J. J. Zaveckas, 719 Carson Ave. 64 Binghamton, N. Y. J. Vaitiekunas, 3½ Tracey St. 65 Scranton, Pa. Mrs. K. A. Garmus, 1419 N. Main. 67 Amsterdam, N. Y. Ad. Petryla, 18 Swan St. 68 Providence, R. I. Ant. Andriulionis, 74 Camden Ave. 69 Kingston, Pa. S. Tamulevičius, 11 W. Grove St. 70 New York, N. Y. J. Strimaitis, 294 Eight Ave. 71 Torrington, Conn. A. Grigaliūnas, 74 Wash. St.

Didžiausias Knygynas

— TIK — DARBO ŽMONIŲ KNYGYNE

Galima gauti visos Knygos. Reikalaukite mūsų Knygų Kata logā. Siūskite mūsų Knygyno Knygas Lietuvon savo draugams ir giminėms. Kurie pirksite mūsų Knygynne Knygas siuntimui Lietuvon nuleisime pigiau, duosime patarimą kaip siūsti, kad siuntinys pasiektų Lietuvā, bet to mes paroduodame laikraščius ir knygas tik ką atėjusias iš Lietuvos: "Socialdemokratų", "Lietuvos Ūkininkā", "Sietynā", "Aušrinę", "Mokyklā ir Gyvenimas", taipgi Knyga Kelias į Socializmā, kaina 50c. Kreipkitės adresu:

J. B. AGLINSKAS, 3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ATYDAI VISUOMENES

Siūnčiam pinigūs į Lietuvā pagal dienos kursā, ir kam reikalinga — telegramu. Nusiuatimas greitas ir gvarantuotas. Laivakorčių Agentūra į Liepoją, Hamburgā, Bremā, Rotterdamā ir Antverpā, i Lietuvā ir iš Lietuvos atitraukiam šeimynas. Padarymas pasū kelionei ir kiti dokumentai, pavedime daliū, pirkime ir pardavime. Pinigus siūskite per pašto Money Order. Atsakymui pridėkte 2c. krasos ženklej.

JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. TEL. GREENPOINT 4548. A. L. T. S. NARYS.

CUNARD LINE

Didžiausias Laivas Plaukantis į Hamburgā

Laivas SAXONIA 14,300 tonų Sausio 22, '21 Kabinetas kainuoja \$180.00 ir karės takšų \$5.00 3-čia klesa " " " " " \$125.00

Tiesiog į Hamburgā. 3-čia klesa iki Eitkunų per Hamburgā \$130.40, pridėdant 5 dol. karės takšų

Yra Cunard agentas Jusų mieste eikite prie jo.

Gerb. Muzikos vadū, solistų ir choristų domai

NAUJOS DAINOS Parašė A. ALEKSIS.

Keturios gražios dainos vienam balsui prie fortepiano:

- 1. Meilės uždegta krutinė .. 65c. 2. Graži čia giružė ..... 50c. 3. Ak, myliu tave ..... 75c. 4. Visuomet širdis surakinta 60c. Dvi skambios (maršai) dainos mišram chorui: 5. Mes grįšim ten ..... 75c. 6. Ginkim šalį Lietuvos .... 50c. Senesnieji leidiniai: 7. L. V. Hymnas, mišram chorui ..... 25c. 8. Meilė, vienam balsui ir pianui ..... 40c. Reikalaudami malonėkite adresuoti:

A. ALEKSIS, 657 Josephine Ave., Detroit, Mich.

NAUJI metai nauji LAPAI!

Puikus sieninis kalendorius 1921 m. DYKAI! Prisiūsk 2 centų stampā apmokėjimui pasiuntimo lėšų, prisiūsimė kalendorių.

THE SEN - RAYTO CO. 6617 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖ

Nauji Krutami Paveiksiai iš Lietuvos bus rodomi:

Ketvergo vakare, Gruodžio 30 d., L. D. K. Gedimino salėje, 133 Lisbon St., Lewiston, Me. Pėtnyčios vakare, Gruodžio 31 d., švento Roko salėje, Rumford, Maine.

REIKALINGI AGENTAI.

ATLASO RUBŲ B-VĖ umai reikalauja genty, pardavinėti visokius rubus. Išmokti nesunkū; uždargis geras. Atsiūskite: ATLAS CLOTHING CORPORATION, 343 Broadway, Boston 27, Mass.

Skausmus ir gėlimus nutildo

PAIN-EXPELLER

DRAGAS REIKALE

Hell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Doktoras ir Chirurgas. Ofiso Valandas;

Nuo 9 rito iki 5 po pietų

Vakarais, Ketvergo nuo 6 iki 9 P.M. Nedėliomis iki 4 po pietų.

Lietuviai Amerikoje

PITTSBURGH, PA.

Adv. F. J. Bagočiaus Prakalbos.

Prakalbos gerb. adv. F. J. Bagočiaus įvyko gruodžio 18-tą L. M. D. svetainėje, parengtos Pittsburgo Dr-jos. Rodos išgarsinta gana gerai buvo, bet žmonių neperdaugiausia prisirinko, gal kad įžangos buvo 25c. Rengėjai štai kuo vadavos: kadangi yra žmonių, kurie ateina tik pasiklausti, o kada kolekta daroma, tai ne cento neduoda, mat jiems vaidinas Lietuvos buržuazija, ir kada įžanga imama, iš įžangų buna padengiami visi iškaščiai, tai žmonių sudėti pinigai pasiūsti visi tam tikslui, kuriam auکوjo. Adv. Bagočiaus savo aiškioje kalboje nurodė, kodėl Lietuva negali susidėti su Ruskais, su Vokiečiais ir su Lenkais, ir nurodė, kodėl turi gintis nuo užpuolikų lenkų.

Davė gražią pamoką ir mūsų komunistams, kurie eina prieš, nurodydamas, kad jų mažas skaičius yra, tik 12-tas nuosimtis, tai negalima, kad 80-tas nuosimtis klausytų mažumos — tokia tvarka nebus demokracija. Tai, gi, sako, ar kas nori, ar nenori, o Lietuvos respublika bus, ar kas prisidės, ar neprisidės iš mus amerikiečių su pagalba, bet Lietuvos liaudis nepasiduos daugiau pavergti savęs. Ir mes matome, kad jie ginasi nuo mažiausio lig didžiausio, visi pasirenkę savo gyvastį paaukuoti. Tai, gi, ar jau mes butume toki beširdžiai, kad neduotume kelių dolerių nusipirkimui šautuvo afsiginti nuo razbaininkų, norinčių mus pavergti?

Tuo pats Bagočiaus pagriebęs popieros, sako: kuris bus pirminis ant šautuvo? Tuo atsišepė iš publikos: aš, aš! Ir prasidejo kolekta. Šautuvus visi užsirašė pas Bagočių, o keturias mergaitės ir 4 vaikai perėjo per svetainę parinkti, ant patronų.

Ant šautuvų aukėjo šios ypatos po 10 dol.: Vait. Demikis, Pet. Klimaitis, Bron. Gaidis, Ant. Kumža, Juoz. Brazaitis, Kaz. Čaras, Jurg. Dėčius, Jon. Keraitis, Kaz. Andriulaitis, Vinc. Labunaitis, Kaz. Akeliunas, Povil. Stulga, Ant. J. Aleliunas, Pet. Gulbins, Ant. S. Aleliunas, Aleks. Aleliunas, Kaz. Brazaitis, Pov. Marmokas, Juoz. Virbickas, Bend. Lapeika.

Po penkis dol. aukėjo ant piltalių: Juoz. Maskeliunas, Juozas Zamulevičia, Jon. Rudzinskaskas, Pran. Pikšris, Ant. Gedraitis, Jurg. Norkus, Juoz. Šumila, Ona Virbickienė, J. Sumuckas, Povil. Moseika, Kaz. Petrikas.

(Aukojusių mažiau penkių dol. neturime vietos garsinti vardais. Red.).

Smulkių aukų sudėta \$3.77. Viso tą vakarą suaukuota \$317.77. Lietuvių Mokslo Dr-ja iš savo izdo paskyrė \$500.00, A. P. L. A. 7-ta kuopa ir izdo \$100.00, tai jau Soho dalyje surinkta Lietuvos gelbėjimui \$917.77. Piniškai pasiūsti Lietuvos Misijai. Antru atveju adv. Bagočiaus kalbėjo apie reikalingumą pramonės Lietuvoje ir ragino dėtis į bendrovės ar korporacijos patiemis lietuviams, kad neužimtų svetimatūčiai arba Lietuviai pavieniai, kurie liktu tuo milijonieriais.

Taipgi kalbėjo ir apie Lietuvos Policijų Sąjungą, kurios susitvėre kuopa iš 33 narių, ir liko išrinkta valdyba: Pirm. Juozapas M. Maskeliunas, pagelb. Ant. Zilincakas, sekr. Pranas Savickas, kas. Edvardas Paurazas.

Su tuo prakalbos pasibaigė. Juozas Virbickas.

NEW BRITAIN, CONN.

Šioje kolonijoje yra gana lietuvių, bet ne visi lygūs yra gana gerų lietuvių, bet daugelis yra ir želigowskio patriotų. Pirmiausia gerb. kun. Žilniaus buvo prakalbos (kada? Red.). Gerb. kalbėtojas kalbėjo kas link Bonų, potam antrą prakalbą laikė kas link šaulių, tai tuo buvo matyti, kurie koki yra: kurie dirba, tai tie auکوjo, o kai kurie tai pro šalį žengė, prie durų. Buvo gana gerų lietuvių, kurie tėvynę myli ir už ją visados dirba. Ir surinko aukų gaga gerai.

Kitą nedėlią (kurią Red.) buvo susirinkimas Lietuvos Policijų Sąjungos, tai nutarė rinkti komitetą aukoms rinkti. Prie to darbo prisidėjo L. L. Sargai ir kiti tėvynę mylintieji ir emė eiti per grinčias aukaudami. Surinko gana gerai.

Katras lietuvis yra be bono, tai kaip avinas be ragų ir bizniečiai, kurie neturi bono, tai prastesni.

Tėvynainis.

GARDNER, MASS.

Dr. D. Alseikos Prakalbos.

Gruodžio 18 d., subatos vakare, A. L. T. Sendaros 52 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo iš Lietuvos Dr. D. Alseika. Pirmame atvejyje Dr. Alseika papasakojo apie Vilniaus apeliinkės likimą, butent apie Vilniaus apeliinkės valstiečius, gana žingėdžių dalykų. Po pirmos daktaro kalbos buvo renkamos aukos Vilniaus atvadavimui. Aukkas rinko Urbaniūtė ir Nat. Petrauskienė. Viso aukų buvo surinkta \$58.54. Antru atveju daktaras kalbėjo apie abelną Lietuvos politiką. Daktaras Alseika yra gana sumanus kalbėtojas ir, matyti, Lietuvos reikalus gerai pažįsta. Geistina, kad kiekviena kolonija Dr. Alseika aplankytų. Dr. Alseika yra ant tiek dalykų žinantis, kad net mūsų užsispyrėlius komunistus gali pertikrinti, kad šiam momente yra reikalas visiems išvieno ginti Lietuvą nuo lenkiškų plėšikų. Gardnerė "Varpo" bendrovės tapo perduoti tris šėrai. Reporteris.

AMSTERDAM, N. Y.

Lenkai užklupę Lietuvą geležine ranka nori užsmaugti Lietuvos tautą ir godžiai sriaubti jos kraują. Tad ir Amsterdamo lietuviai sukruto į pagalbą Lietuvos kariuomenei, visokiais budais rinkdami aukas. Lietuvos Sunų ir Dukterų teatrališka draugija, kuri per šešerius met. smarkiai darbovosi naudai nukentėjusių nuo karo Lietuvos gyventojų, dabar taipgi ko smarkiausiai darbuojasi apsigynimui nuo lenkų, pirmą sausio, Naujuose Metuose, statys scenoje milžinišką veikalą "Veidmainystė ir Meilė". Todėl kviečia visus apeliinkių lietuvius nepraleisti progos pamatyti gražų istorišką veikalą ir prisidėti prie parėmimo Lietuvos kareivių, nes vakaro pelnas yra skiriamas Lietuvos šauliams.

Lošėjai, tos draugijos nariai, apsiimtų perstatyti šį veikalą ir kitose kolonijose, kur lietuviai neturi teatralių ratelių, o norėtų pamatyti lietuvišką teatrą, kurio pelnas būtų skiriamas Lietuvoje labai. Kas norėtų apie tai pasiteirauti, lai kreipiasi į L. S. ir D. teatrališką komisiją Z. K. P. S. P. ir M. Z. 12½ John St. Amsterdam, N. Y.

P. S. Plankis.

H Averhill, Mass.

Svečio iš Lietuvo Prkalbos.

Gruodžio 17 d., š. m. įvyko prakalbos Lietuvių U. G. K. salėje, 324 River St. Kalbėjo gerb. Dr. Alseika, tik atvažiuavęs iš Lietuvos, iš mūsų lietuvių brangios sostinės Vilniaus, visą laiką karės laike išbuvus Vilniuje. Publikos prisirinko pilna svetainė. Daugiausia žmonių stengėsi išgirsti, koks dabar yra gyvenimas Vilniuje, tai publika ramiai užsilaukė, ir tie ramiai apsiėjo, kurie paprastai triukšmą kelia.

Gerb. Alseika apipasakėjo, kokia dabartiniam laike yra padėtis Vilniuje ir kaip buvo praėję, ir kaip jis buvo prvestas apeliinsti Vilnių ir atvažiuoti pas mūsų lietuvių į Ameriką ir viską mums papasakoti. Sako: broliai lietuviai amerikiečiai, atsisukite ir pamatykite, kad reikalinga mums aukų atvadavimui mūsų sostinės Vilniaus nuo užgrobikų mūsų priešų paliojų.

Surinkta \$62.66. Nors Haverhillio lietuviai pavargę ilgą laiką nedirbdami, bet visgi pasirodė lietuviškoje dvasioje ir atjaučiant apie mūsų brangią sostinę Vilnių. Sekanti auکوjo Justinas Pretkus \$10.00. Po \$5.00: Petras Čiras, Juozapas Zavadskas, Silvestras Zavadskas. Smulkesniais nebegalima talpinti, nes per daug užimtų vietos. Visiems Haverhillio lietuviams (kai-kurie atskiriant) tariu širdingą ačiū!

J. Zavadskas.

CLINTON, IND.

Padėkavonės dienoje susirinkęs svečių būrelis pas Tam. Skinderį paminėjimui po dukterės Aldonos 2 metų gimimo dienos Lietuvos šauliams sumetė \$21.50. Pinigai pasiūsti Lietuvos Misijai.

Gruodžio 28 suaukostas masinis susirinkimas ir išrinktas komitetas iš šių ypatų: Jonas Skinderis, Paulina Gaiziūnienė, Natalija Patašienė, kurie eis per grinčias rinkdami aukas Lietuvos šauliams. Pajuto ir mūsų bolševikai želigowskio bernai ir pradėjo smarkią agitaciją, net surengė prakalbas, kur buvo smerkiama Lietuva ir jos valdžia ir visi veikėjai, pasišventę tėvynės labui, ypatingai keliami bolševikai ir jų surėdymas. Apie lenkų veržimą į Lietuvą nei žodelio, ir bandė visai įtikinti žmones, kad nepirkty laisvės Bonų ir neaukuoty Lietuvai. Bet tą patį vakarą lyg tyčia, iš geresių žmonių komitetas susirinko pas Praną Patašienę ir grinčią ir nutarė eiti per visus rinkti aukas Lietuvos šauliams. Patyriau jau yra surinkta \$108, neskaitant pirmesniųjų. Nepaisant 20 amžiaus ligonių ir fanatiku-bolševikų dalykas eina pirmyn. Valio Lietuvos Laisvė! Šalin visoki parazitai, želigowskio bernai ir apūkai! Lai gyvuoją laisva ir neprigulminga Lietuva!

Vardan Clintono veikiančio komiteto Jonas S. Kinderis.

MONTELLO, MASS.

Žydas už Lietuvos valdžią.

Gruodžio 22 d. man einant gatvė vietinis gerai žinomas ir atsižymėjęs aukomis Lietuvos Laisvei, gerb. P.K. Vaičiūnas iš savo krautuvės pašaukė mane, ir paduoda penk-dolierinę ir paaiškina, kad jojo kostumeris žydas Izador Greenfield paaukėjo Lietuvos valdžiai apsigynimui nuo prosze - panų. Sako, tegul Lietuvos šauliams pasiuočia Kalėdų dovaną, karabiną. Nors ir kitatautis, bet supranta Lietuvos valdžios sunkią kovą su lenkais imperialistais. "Bet musiečiai komunistai niekuo nepajėia suprasti Lietuvos valdžios asiryžimą. Jie nroto netekę. Gruodžio 12 d. parsikvietė iš

Norwood, Mass, tulą žiurinską, kurs savo kalboje išvadino Lietuvos respubliką "prakeikta" ir Lietuvos valdžią "prakeikė". Tikras lietuvių tautos išgama, tas Norwoodo žiurinskas. Ir gruodžio 19 d. vietos komunistai sušaukė žmones į svetainę, neva tai programo paklausti už dyką, bet vietoj programo dalino lapelius, kaip atsišaukimą, kad žmonės neremtų Lietuvos valdžios ir sykiu teisingo save, kad nėsą proszė panų agentais ir t. t. Minėta žydo auka sugėdino visus mūsų tautos išgamas ir parodė žmoniškumo jausmus.

Todėlei patartina kiekvienai lietuvių apgyventai vietai ar kolonijai kreiptis pas žydas, ten greičiau surinksime aukų ir parduosime L. L. Paskolos Bonų. Ir žyda! nevažina Lietuvos respubliką "prakeikta". Jei aš paskelbčiau laikraščiuose, kaip musiečiai komunistai šmeižia Lietuvos Misiją ir vietinius komitetus, kuomet buvo paduoti pakvietimai prisidėti prie Lietuvos Paskolos kelimo, tai niekas nenorėtų tikėti, bet buvo taip, ir tikiu, kad bus laikas, kuomet bus viskas viešai paskelbta, tegul žino visuomenė ir jusų vardus. Minėta auka 5.00 pasiūčiau į Lietuvos Misiją ir neužilgo kreipsimės į žydas oficialiai ir tikimės gauti Lietuvai pinigiškos pagalbos. Apie tai vėliaus pranešiu.

Alexandra Vaitkus.

T.M.D. Reikalai.

T. M. D. KUOPOMS IR NARIAMS.

Kaip matote iš žemiau talpinamo TMD. kontrakto su "Lithuanian News Publishing Co." ("Naujienu" spaustuve), kad jau yra atiduotas spaудon naujas TMD. leidinys Mato Šalčiaus parašytas "Lenkų Šamokslas Lietuvoje" ir bus gatavas jau apie sausio pabaigą, 1921 metų. Šis naujas leidinys bus suteiktas visiems TMD. nariams, kurie yra pilnai užsimokėję už 1920 metus. Tai, gi, nariai, kurie dar nepasimokėję, meldžiame tuoj centrui priduoti mokesčius, kad nereikėtų paskui vėl ant susirašinėjimų laikas gaisinti arba expresui ar paštui mokėti nereikalingas išlaidas.

Kontraktas.

Šis kontraktas yra daromas tarpe "Tėvynės Myletojų Draugijos" iš vienos pusės, ir "Lithuanian News Publishing Co." iš antros pusės.

The Lithuanian News Publishing Co. apsiima atspausdinti 2000 egz. knyga didumo 6X9 dešimto punkto raidėms aiškios spaudos, po 37 eilutes ant puslapio, neskaitant numeravimo, po 22 emsus pločio eilutė. Prie teksto bus pridėta dešimtas paveikslų, kurie skaitysi, kaip statytas puslapis teksto. Knyga susidės iš 4-rių lankų po 32 puslapius. Popieriniai spausdinti viršeliai, su knygelės antgalviu iš vienos pusės, ir sąrašu TMD. išleisčių knygų antros pusės. Turi būti atspausdinta ant knyginės popieros.

Toliau apsiimame perskaityti dvi korektas, ir knyga padarius prižadam dastatyti savo lėšomis čion pat Chicagoje pas TMD. knygų. Apsiuamam pasiūsti paskutines korektas TMD. Sekretoriui - Redaktoriui perskaitymui ir padėjimui savo O. K. pirm spausdiant. Popiera knygai viršeliams, prižadam duoti tam reikalui. Šį visą darbą pasižadam atlikti ne vėliau kaip 15 d. sausio, 1921 m. ir reikalaujam, kad mums būtų apmokėta \$410.00 nevėliau kaip 30 d. sausio 1921 m.

"Tėvynės Myletojų Draugijai" suteikiam rankrašti savo lėšo-

nis skaitant pasakantę korektas, priduodam gatavus reikiamus paveikslius ir apsiimam tuo jau apmokėti už atliktą darbą, nevėliau kaip aukščiau pasakyta šioje sutartyje, \$410.00 ir anšios sutarties pasirasom:

Už Tėvynės Myletojų Draugiją A. B. Strimaitis, Už Lithuanian News Pub. Co. Kl. Jurgelionis.

Dar pastebiu, kad neuilgo laiko TMD. nariai gaus didelės svarbos knygą "Psychologijos Rankvedys", taigi visi turime kuodaugiausia dirbti, kad naujų leidinių mes susilaukume kuodankiausia. Centro Valdyba laukia narių paramos, o parama tai yra mokėti į Draugiją, prirašinėti naujus narius ir platinti jos literaturą. Reikalaukite katalogo ir knygų pas:

Jonas Sekys, TMD. Sekr., 101 Oak St., Lawrence, Mass.

TEVYNES MYLETOJU DRAUGIJOS DARBUOTE.

Pareitais dvejiems metais T. M. D. sėdėjo rankas susidėjus ir kas-žin ko laukė. Negalima sakyti, kad jau jos darbas buvo užbaigtas, ne! Jos darbininkai nariai ir-gi buvo nepailse, nenuvargę, nes nedaug ten darbo T. M. D. labui. Bet jiems pastojo kiti reikalai kelia, tai tėvynės gynimo reikalai! Visi T. M. D. nariai stoja į tą taip reikalingą darbą ir dirbo jį be atodairos, idant pagelbėti mūsų tėvynę Lietuvą ir jos prispauštus sunus ir dukteris.

T. M. D. nariai, jus gelbėjote tėvynę medžiagiškai, bet nepamirškite, kad ją reikia gelbėti nemažiau ir dvasiškai, tai yra: netik pinigais, drabužiais, bet ir apsvietą-mokslu — knygomis. Ir jus tik vieni tegalite ir turite tai padaryti, nes jus reikalauja tėvynė - Lietuva! Jus nuolatos pastebite laikraščiuose Lietuvos kareivių šauksmą, mokytojų ir civilių balsą: "Amerikiečiai, duokite mums knygų ir laikraščių!" Beabejonės! Jiems buvo atsakyta tilėjimu. O gal vienas - kitas pasiuntė porą knygelėlių arba laikraščių, tai ir viskas.

Tik-gi Lietuvos, kaipo seniausios Tautos Europoje, negturėtų rastis nei vieno sunaus nei dukters, kad nemokėtų nei skaityti ar rašyti. Tat, tai tokis turi buti mūsų T. M. D. narių obalasis.

Dabar T. M. D. valdyba jau atpirkio nuo Lietuvos Spaudos Dr-jos knygą "Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje" ir nariams dalina dar už 1919 metus. Tat T. M. D. kuopos, kurios, dar negavot tos knygos tuojaus rašyti te į valdybą, nurodydami kuopų antrašus, o jas tuojaus gausite.

Knyga "Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje" yra parašyta Prelato kun. Prapuolėnio, kurioje nurodo lenkų visus darbelius, kuriuos jie padarė mūsų praeiliams ir kartu mums patiems.

Už 1920-tus metus yra rengiama spaудon knyga Psychologija. Ši knyga bus pirmutinė lietuvių kalboje ir T. M. D. nariai turi stengtis ją išleisti - įgyti. T. M. D. yra išleisdui daug knygų, ir nariai jas perskaite, pasiškite savo giminėms, Lietuvoje, tad bus dviguba nauda iš to.

T. M. Draugija, darban! Visos kuopos, kurių mokesčiai dar neužmokėtos, stengkitės pasi-mokėti ir stokite T. M. D. eilėse dirbančių apsvietos darbą mums ir tėvynėi - Lietuvai.

J. S. Tėvynainis.

WORCESTER, MASS.

Nedėlioje, gruodžio 4 d., įvyko Tėvynės Myletojų Draugijos 50-tos kuopos susirinkimas. Pirmiausia buvo išrinkta nauja valdyba iš šešių asmenų: A. T. Tasiatis pirm., Jonas Subakas rašt. Jokubas Raugtis, izdin. ir knygcius.

Nors narių skaičius atsilankė ir nedidžiausias, vienok atsilankiusieji buvo pilni energijos ir aoro dirbti su pasišventimu T. M. D. labui.

Nariai labai likosi užganėdinti su knyga, "Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje", tik gaila, kad permažai buvo prisiuotę, tai nevisi nariai gavo ir turės koki laiką palaukti, kolei daugiau knygų ateis.

Knyga "Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje" yra savo rūšies labai puiki knyga, ir su ją reiktų susipažinti kiekvienam lietuviui ir lietuvaitei.

T. M. D. 50-ta kuopa laikys savo susirinkimus pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, Suvienytų Draugysčių svetainėje, Endicott St., Worcester, Mass.

Tad geidžiantieji prirašyti arba apsipazinti su šia draugija, kviečiami atsilankyti.

Rašt. J. Subakas.

Siu Dienų Dokumentai, PALIECIANTIEJI MUSU SANDIKIUS SU LENKIJA.

(Taša).

PIRMAS STRAIPSNIS.

Del Demarkacijos Linijos.

a) Nustatoma šitokia demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių, kuri, gi nekiek dar nesprendžia vienos ar kitos pusės teritorijų teisių:

Nuo Rytų Prūsų sienos ligi Juodosios Ancios ir Nemuno upių santaikos liniją, kurią yra nustačiusi Aukščiausiaji Taryba 1919 m. gruodžio 8 d. nutarimu; toliau Nemuno tekme ligi įtekant jin Gravės upeliui; toliau Gravės upelin ligi perkertant Merkinės — Ratnyčios pentą; toliau tiesia linija ligi Skroblio upelio įtakos Merkio upe ligi Derežnicos upelio įtakos į ją, paliekant Salavarčių kaimą lietuvių pusėj, o Maledubno — Lenkų pusėj, toliau Derežnicos upeliu, perkertant Vilniaus - Varėnos gelžkelį maždaug du kilometru į šiaurės rytus nuo Varėnos stoties, toliau keliu per Bartelius, Kiužius, Naujadvarį, Eišiškę, Paditvę, Gorodenką ir Bastunų stotį, paliekant visą tą kelią ir Bastunų stotį lenkų Vyriausybės rankose.

b) Aukščiau pažymėta linija visu jos ilgumu, karo veiksmams tarp Lietuvos ir Lenkų kariuomenių sustojant, kaip kad numato šios sutarties Antrasis Straipsnis, jokių pretekstu niekur negali būti pereinama nei vienos nei kitos susitarusių puosų kariuomenių. Toji linija bet-gi neturi but kliutis vietos gyventojams abdirbant savo, tos linijos perkertamus laukus.

c) Demarkacijos linijos nusiskirimas vietoje, buvęs Suvalkų gub. tose jos dalyse, kur tat numatoma Aukščiausios Tarybos 1919 m. gruodžio 8 d. nutarimu, pavedama Aukščiausios Tarybos Kontrolės Komisijai.

ANTRAS STRAIPSNIS.

Del Karo Veikimų Sustabdymo.

a) Patvirtindamos ir papildydamos dalinius ir laikinius karo veikimų sustabdymus tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių, kurie jau buvo priimti šios konferencijos bėgyje, abi susitariančios pusės prisima sustabdyti visus karo žygius visu šios sutarties Pirmojo Straipsnio a) punktu nutartos demarkacijos linijos ilgumu nuo Rytų Prūsų sienos ligi meridiano, kuris eina per Paturėčių kaimą, maždaug devyni kilometrai į šiaurų vakarus nuo Eišiškės.

b) Demarkacijos linijos ruoze nuo Paturėčių kaimo meridiano ligi Bastunų stoties išimtinai, karo veikimai tarp Lietuvos ir Lenkų kariuomenių sustabdoma Sovietų kariuomenei pasišalinus

Į rytus nuo Vilniaus - Lydos gel-
kelio linijos.

c) Del klausimų apie karo veiks-
mų sustabdymą ir demarka-
cijos linijos nustatymą tarp Lie-
tuvos ir Lenkų kariuomenių apy-
linkėse į rytus nuo Bastunų so-
džiaus meridiano, tai šitie klau-
simai bus išspręsti tam tikra su-
tartimi, pasišalinus iš ten Sovietų
kariuomenei. Jei šitokios su-
tarties nepavyktų padaryti, tai
abi pusi pasilieka sau teisę kreip-
tis Tautų Sąjungon tiems klau-
simams išspręsti.

TREČIAS STRAIPSNIS.
Del Varėnos Stoties.

a) Lenkų Vyriausybė apsiima
be kliučių teisti per Varėnos sto-
tį iš Vilniaus Alytaus linkini ir
atgal visus Lietuvos traukinius
išskyrus traukinius su kariuo-
mene ir karo medžiaga, ir ga-
rantuoja, jog lietuvių traukiniai
ras Varėnos stotyje visas tek-
nikos apytovės ir pagalbos, ku-
ri reikalinga tinkamam ir liuo-
sam traukinių judėjimui vienon
ir kiton pusėn.

b) Kaip išimty, Lenkų Vy-
riausybė sutinka be kliučių praei-
sti Varėnos stotyje iš Alytaus
Vilniaus linkini nedaugiau kaip
septynius traukinius su kariuo-
mene ir karo krovinius tąją są-
lyga, kad į dieną eis nedaugiau,
kaip du tokie traukiniai ir jie
eis per Varėnos stotį tarp se-
ptintos ir septynioliktos valandos
lenkų laiku.

c) Priežiura, ar griežtai pildo-
ma Antrojo Straipsnio a) ir b)
punktų nutarimai pavedama
Tautų Sąjungos Kontrolės Kom-
isijai.

KETVIRTAS STRAIPSNIS.

Del Belaisvių Apsimainymo.

Abi susitariusi pusi ponsta-
tuoja abipusį principinį sutikimą
pradėti visų iš kitos pusės pa-
imtųjų belaisvių mainus. Be-
laisvių mainų tvarka ir laikas
bus nustatyta skyrium.

PENKTAS STRAIPSNIS.

Del Sutarties Laiko, etc.

Šioji sutartis pradeda veikti
1920 m., spalio 10 d. 12 valandą
nesileisdama vienok jau įvykin-
to iki šiam laikui karo veikimų
sustabdymo ir galioja ligi gatu-
tino visų Lietuvos ir Lenkų gin-
čijamų teritorijų klausimų iš-
sprendimo.

Šią sutartį susitardamos abi
pusi naudojosi Vokiečių Gen.
štabo žemėlapiu 1: 100000 ma-
štabu.

Šioji sutarti susitardoma dviem
vienodai galiojanciais egzemp-
loriais, lietuvių ir lenkų kalbo-
mis, ir pasirašyta Suvalkuose
1920 metais, spalio 7 dieną.

Lietuvos Delegacija:

- Gen. Leit. Katche,
- Bronius Balutis,
- Voldemaras Černeckis,
- Mykolas Biržiška,
- Majoras Šumskis.

Lenkų Delegacija:

- M. Mackiewicz,
- pulkownik
- J. Lukaszewicz.

DVI NOTOS.

Kaip žinoma, neveizdint spa-
lių 7 dienos sutarties, lenkų ka-
riuomenės gen. Želigowski'o ve-
dama, spalio 7 dieną pradėjo
maršuoti Vilniun ir po dviejų
dienų atkaklios kovos, spalio 9
dieną užėmė Vilnių.

Tą pačią dieną (spalio 9 die-
ną) lenkų Užsienio Reikalų Mi-
nisteris, Sapieha, užtylėdamas
apie lenkų žygiavimą ant Vil-
niaus, yra pasiuntęs mūsų už-
sienio reikalų ministeriui naują
notą, kvisdamas, kaip tarsi nie-
ko neatsitiko, į naujas derybas
Varėnoje. Ši nota buvo tokia:
"Ekselencija, turiu garbės
parnešti Tamistai štai ką:
Tikėdamas, kad karas tarp Len-
kijos ir Sovietų Rusijos labai
veikia pasibaigs, ir atsilyvel-
damas į tai, kad lenkų pulkai
pabaigė veikimus, apie kuriuos

uovo pranešta lenkų pareiškime
/ Nr., įteiktame spalio 4 d. lai-
ke ketvirtu Suvalkų derybų po-
sėdžio, aukštoji lenkų karo va-
dovybė sutinka sustabdyti ko-
vojimą ir pasiulo demarkacijos
liniją kryptimi Bastunai - Aš-
mėna - Soliai - Švenčionis, ku-
rios vietos yra lenkų pulkų už-
imtos. Remdamasis sutarties,
pasirašytos spalio 7 d. Suval-
kuos sąlygomis, turiu garbės
Lietuvos Vyriausybei pasiulyti
pradėti spalio 13 d. Varėnoje
derybas, numatytas paminė-
tos sutarties b) ir c) straips-
niuose. Del informacijų, Jusų
spalio 7 d. telegramoje pateiktų
apie mūsų pulkų Jasunų už-
ėmimą, tai lenkų generalinis šta-
bas visai jokių žinių apie neturi-
ri. Aš noriu Tamistai ypatingai
išskyrus panašiam žygiui. Laukiu
Tamistos atsakymo del ma-
no pasiulymo vėl pradėti tiesio-
gines derybas spalio 13 d. Va-
rėnoje.

(Pasirašo) SAPIEHA."

Į tai mūsų Užsienių Reikalų
Ministerijos Valdytojas atsakė
štai ką:

"Ekselencija: Pranešu, ga-
vęs Jusų notą spalio 9 dienos,
iš kurios patyriau, kad lenkų vy-
riausybė neturinti žinių apie ar-
mijos žygius Lydos - Vilniaus
kryptimi, kurių vaisius buvo po
kruvinų kovų užėmimas Vil-
niaus, ir kad buvo padaryta be
lenkų aukštosios karo vadovy-
bės įsakymo. Patyriu, tai dideliu
nusistebėjimu, ypatingai po
pareiškimų lenkų Užsienių Rei-
kalų Ministerijos atstovo Luka-
ševičia, kuris spalio 8 d. Suval-
kuose raštu pareiškė mūsų dele-
gacijai, kad aukščiaui minėta ak-
cija prieš Binėkonis - Jasunus
buvo daroma kaip tik aukščiausios
Lenkų vyriausybės įsakymu,
busią tame ruošte esą bol-
ševikų kariuomenės, kas abso-
liutinau neatitiko tikrumui.

Lietuvos Vyriausybė tuo bu-
du konstantuoja faktą, kad, ne-
paisant padarytos Suvalkuose
sutarties, lenkų kariuomenė,
laužydama minėtą sutartį ir ko-
vodama vien su lietuvių kariuo-
mene, užėmė vietas nustatytas
Suvalkuose demarkacijos lini-
jos užpakaly ir tęsia toliau savo
žygius į Lietuvos gilumą.

Lietuvos Vyriausybei nėra ži-
nomas nė vienas Lenkų vyriausybės
aktas, kuriuo būtų stengta-
si užkirsti kelias minėtam lenkų
kariuomenės žygiui, arba
noris vienas aktas, kuriuo Lenkų
vyriausybė būtų mėginusi mi-
nėtos akcijos vaisius atitaistyti.
Todel Lietuvos Vyriausybė
griežtai protestuoja prieš tokį
aiškų geros valios trukumą san-
tikiuose su Lietuva, kuris darsi
to lygus pasityčiojimui iš in-
ternacionalinių sutarčių.
Kai del propozicijos konfe-
rencijos Varėnoje, Lietuvos Vy-
riausybė sutinka toliau vesti de-
markacijos liniją į rytus nuo
Bastunų, kaip ir yra pasiuliusi
dar Suvalkų derybose, bet tam
tikslui Lietuvos vyriausybės tu-
ri turėti aukščiaui minėtų Lenkų
vyriausybės aiškų įsakymą del
Lenkų armijos žygių prieš Lie-
tuvos ir atitraukti savo kariuo-
menę, kuri sulaužė visus susita-
rimus su Lietuvos vyriausybe.
Laukdamas, kad Lenkų vy-
riausybė teiks daryti tinkamas
tolesnes derybas del demarka-
cijos linijos aplinkybės, prašau
priimti mano pagarbos pareiškimą.

Klimas,

Užsienių Reikalų Ministerijos
Valdytojas Vice - Ministeris."
Paskutiniu laiku, gruodžio
pradžioje tarp Lietuvos ir Len-
kijos valdžių tapo padaryta nau-
ja sutartis. Matomai, jog kal-
bama apie Želigawskio kariuo-
menės atitraukimo sąlygas. Ko-
kios tos sąlygos, tuo tarpu ne-
žinoma. Viena tik aišku, jog
Lenkų valdžia paėmusi yra ant
savęs atsakomybę už tai, jog
Želigowski tas sąlygas išpildys.
Sulig spalio 7 dienos sutarties,
ta Želigowski kariuomenė tu-
rėtų pasitraukti už nustatyto-
sios tą dieną demarkacijos lini-
jos. Bet ar tikrai taip yra, dar
žinių neturime.

Lietuvos Informacijų Biuras.
8-XII-1920.

KUR GAUTI "SANDARĄ"

- avienius num. galima gauti kožną
savaitę už 5 centus, sekandiose
- BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavins, 24 Railroad Ave.
- CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge St.
- LAWRENCE, MASS.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence St.
- A. Ramanauskas, 101 Oak St.
- CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave.
P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave.
- HAVERHILL, MASS.
S. Zavaldas, 108 River St.
- CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St.
- LOWELL, MASS.
N. Radavičius, 36 Gorham St.
- MONTELEO, MASS.
A. M. Lanška, 672 N. Main St.
- NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St.
- NEWARK, N. J.
P. Lukša, 314 Walnut St.
- NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1100 Wash. St.
- WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 797 Bank St.
- WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury St.

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros" knygyne dabar gaunamos šios knygos:
"Lietuvos Kariuomenė"
Parašė Karininkas Ladislovas Natkevičius, artilerijos vyresnysis Leitenantas.
Telpa pilnas aprašymas tverimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemlapių ir kelias kariškių dainų su gaidomis.
Šita pirma tos rusies knyga lietuvių kalboje, turi rastiš kožo jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais -- \$2.00. Ta pati gražias audimo viršais \$3.00.
Kariškių Kalendorius 1920 m.
Išleistas Kaune; Krašto Apsaugos Ministerijos Literatūros dalies leidinys. Kaina 45 centai.
Antano Smetonos gražus paveikslas, (11½ X 16) dabar yra gaunamas "Sandaros" ofise. Kaina 10 centų., į kitus miestus pašta pasiučiant kaina 16 centų.

GERB. M. PETRAUSKO.

- Visi vėliausi muzikališki veikalai, dabar yra gaunami "Sandaros" knygyne.
- 2. Lietuviškos Dainos, III. sąsiuvinis. Mišriems balsams (kvartetams arba chorams). Antra laida. Telpa 6 įvairios dainos. Kaina 25c.
- 4. Girių Karalius. Vieno veiksmo fantastiška opera. Lietuvių ir Anglų kalbose. 78 pusl. .... \$3.00.
- 5. Eglė — "Zalčių Karalienė". Zalčio ir Gulbės — dievaičio duetas. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 75c.
- 6. Birutė — "Dievaičiai dievuliai". Birutės aria, sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina .... 30c.
- 7. Aras. Kwartetas: Sopranui, Altui, Tenorui ir Bassui. .... 35c.
- 9. Kanklės. Dvylika leidinių, trečių — 1919 metų. Kaina .... \$1.50.
- 10. Kregždėlė. Žodžiai V. Kapso. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 30c.
- 11. Vestuvės. — "Papuskie Vėjalai". Jaunosios Aria, Sopranui arba Mezo — Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina ..... 35c.
- 12. Mažas Muzikos žodynelis. Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina ..... 25c.
- 13. Aušrinės Kelias. Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta peskaityti kožnam mylinčiam klasiškus raitus. P. 79 ..... 50c.
- 14. Anderson Pasakos. Čia telpa 11 gražių pasakaitų su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbą išguldė P. Nerys. P. 82 ..... 25c.

- 15. A. B. C. Pradžiamokslis rašymo ir skaitymo knygėlė I. Sutsašė Mokytojas Juozas Damijonaitis. Kietais audimo viršeliais ..... 30c.
- 16. Aukso Veršis. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos mištosios. P. 35 ..... 15c.
- 17. A. L. T. Sandaros Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. P. 32 ..... 10c.
- 18. Eilės - Dainos. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamacijos. P. 32 ..... 20c.
- 19. Gyvenimo Verpete. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. P. 77 ..... 45c.
- 20. Girkarnis - Pašakarnis, pasakojimas ir "Bėgėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. P. 42 25c.
- 21. Francijos Revoliucija. Parašė M. Avietėnaitis. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. P. 75 ..... 40c.
- 22. Kaip gyvena: Latvai, Anglai, Suomal. Parašė M. Šalčius. P. 65 ..... 20c.
- 23. Kas iš kur pareina. Trumpi pasakojimai apie kasdieninius žmonių vartojamus daiktus. P. 62 ..... 20c.
- 24. Doktoras Kišeniūje. Aiškų pamokinimui kaip užlaikyti sveikatą ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutsašė M. Paltanavičia. Kietis audimo viršeliais. P. 167 ..... 75c.
- 25. Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. P. 32 .. 10c.
- 26. Kaip Japonai gyvena dabar. Parašė Dėdė. P. 48 ..... 10c.
- 27. Liudvikas Pasteris. Žmonijos geradarys ir Jurgis Stefosonas. Geležinkeliai. Parašė M. Šalčius. Su paveiklėliais. P. 48 ..... 20c.
- 28. Lietuvių - Latvių Respublika ir Šiaurės tautų sąjunga. Rinkinys straipsnių ir paskaitų parašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholm 1918 m. P. 162 Kaina \$1.00
- 29. Lietuvos Laisvė. Trumpa peržvalga Lietuvos tautos politikos. Parašė doktoras Jonas Šliupas. P. 47 ..... 10c.
- 30. Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje. Gražus kapitališkas veikalas, išrodantis ponų leky apaštalavinę Lietuvoje. Lenkų kalba parašė kun. Kaz. Prapolainis. Iš Lenkų kalbos vertė gražia lietuviška kalba Patrijotas. P. 264. Kaina tikta \$1.00
- 31. Lietuvių Kalbos Gramatika. Pradinėms mokykloms vadovėlis. Sutsašė mokytojas Juozas Damijonaitis. P. 116. Perspausdinta iš trečios laidos. Kietais viršeliais 45c.
- 32. Lietuvos Gaspadinė. Arba pamokinimas kaip valgius gaminti. Parašė Žmona. P. 80 ..... 30c.
- 33. Mulkinė ir Mulkytojai, Dviejų veiksmų komedija iš Amerikos Lietuvių gyvenimo. Parašė Knyburius. P. 35 ..... 10c.
- 34. Jaunuomenės švietimas kitur ir pas mus. P. 28. .... 10c.
- 35. Naujas Budas Išmoki Rašyti. Sutsašė P. Mikolainis. P. 30. .... 10c.
- 36. Pasninkai Lietuvoje. Parašė K. Stiklius. Kaina ..... 05c.
- 38. Pažvelgus Atgal. Socialogiškas Romanas Edwardo Bellamy. Vertė Pranas Siulelis. Rašėjas įsi-vaigdina kas bus 2000 m. sukakus, kaip viskas kitaip - automatiškai veiks ir tt. P. 356. Kaina tikta \$1.00
- 39. Politiškoji Ekonomija. Kas ji yra ir ko mokina. Sutsašė V. K. Račkauškas P. 84. .... 25c.
- 40. Pražuvo. Vaizdelis iš gyvenimo. Parašė Karolis Vairas. Kaina. 10c.
- 41. Rojus ir Pažanga. Senovės pasakojimai apie rojus amžius ir rojus šalis. Vertė V. K. R. P. 112 ..... 35c.
- 42. Šienapjūtė. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrausko. P. 24 ..... 10c.
- 43. Trachoma arba sergėkitė akis. Priešviesos ir kiti naudingi straipsniai. P. 100 ..... 15c.
- 44. Visas Svetas. Zemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, statiniai. P. 156 ..... 20c.
- 45. Žodynėlis, Angliškai - Lietuviškas. Sutsašė kun. P. Saurusaitis. P. 199 ..... 35c.
- 46. Dangaus Augstumas ir Žmogaus Senumas. Eilės — "Anykščių Šilėlis" ir kitos naudingos žinios. P. 149 ..... 20c.
- 47. Žmogaus Pareigis. Italy kalboje rašė G. Mazzini. Vertė V. K. R. Aukštas troškimas teisybės ir geismas tikrosios žmonės laimės, kuri turėtų kilti iš pasišventimo, iš savų pareigų pildymo. Ar skaitė šią knygą? P. 245. Kaina ..... \$1.00.

Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigų prisųsti sekandiu adresu:
"SANDARA", Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.

Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršui "Iver Johnson" kautuvės
"Patyres dentistas, prieina-
mos kainos. Atdara subatoms
po pietų. Nedėliomis pagal
sutartį. Telephonas Park 3310.

Tel. S. B. 2488
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
LIETUVIS
Gdytojas ir Chirurgas
366 Broadway, S. Boston, Mass.

KASDIENINIS MAISTAS
VISIEMS REIKALINGAS
Žinomas senas biznierius
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South
Boston, Mass.
ATIDARĖ visokių produktų
krautuve, kaip tai Mėšos Mar-
kėtą ir Grosneria. Kviečia vi-
sius apilinkės lietuvius kreip-
tis su pirkmuo maisto ir kitų
smulkmenų, čia rasite geras
prekes ir mandagų patarnavi-
mą.

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada
eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Eu-
ropiškų ir visokių lietuviškų šaknų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai:
nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo
strėnų, kraujo valinui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir vi-
sokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir ge-
riausius patarimus suteikiame, nuo patirkimo del vyrų ir moterų.
Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą.
Pašaukiam geriausius daktarus per telefoną visai uždyka.
H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Nauja Eilių Knyga
Svetimoj Padangėje
Pasaulio Verpetuose
Knyga didelio formato: 7X10 colių, 200 puslapių, gera
popiera ir graži spauda, papuošta su daugeliu venetų ir
autoriaus paveikslu.
Eilės, dainos ir prietiekiai, šešiuose skyriuose. Viso
telpa porą šimtų įvairių eilių.
Parašė ir išleido A. J. JOKUBAITIS
Kaina knygos \$2.00, bet del sandariečių mes parduo-
sime per 30 dienų tikta po \$1.25, todel, pasinaudokite šia
proga, užsisakykite tuojaus šią knygą, tuom pačiu parem-
site "Sandarą."
Užsisakant ir pinigų siučiand, adresuokite:
"SANDARA"
327 E St., Bank Bldg., Boston 27, Mass.

Lietuviškos Atvirutės
"Sandaros" Knygyne dabar gaunamos
sekančios tikrai lietuviškos atvirutės:
KAINA — 2 Už 5c., 12 Už 25c.
1. Lietuvos Ukiniško Grindis,
2. Lietuvos Ukiniško Namas,
3. Lietuvos Ukiniško Vaizdelis,
4. Vilniaus reginys, žiurint nuo Vilijos,
5. Vilniaus Katedros Bažnyčia,
6. Petro Rimšos "Artojas",
7. Šiaulių miesto rinka,
8. Vasarinis Vilniaus Teatras,
9. Petro Rimšos "Močiutė",
10. Trakų pilies gruvėsiai,
11. Gedimino pilies gruvėsiai,
12. Gedimino kalno vaizdelis,
13. Trakų ežeras ir pilsis,
14. Sodžiaus vaizdelis "svečių belaukiant",
15. Šv. Onos Bažnyčia Vilniuje,
16. Dr. V. Kudirka Lietuvos Rašytojas,
17. Lietuviškos, gražus vaizdelis.
Taipgi sekandios: po 5c., 6 už 25c.:
18. Mikas Petrauskas, liuoso meno dailininkas,
19. Dr. V. Kudirka, Lietuvių Rašytojas,
20. Simanas Daukantas, Lietuvių Istorikas.
I kitus miestus pašta mažiau 4 nesiučiamė. Perkupčiam
leidžiam gera nušimty. Pasiskubinkite kol yra. Užsisakant ir pi-
nigus siučiand, adresuokite:
"SANDARA"
327 E STREET, BOSTON 27, MASS.

MAGDE. "Ar, kaip man niekinti gal-
q! Išbandiau visokių usapojimus,
trinkimus, maitavimus — ir viskas su-
nieko nepagerbėjo nuo tu bijaurių plic-
kams... Man gėda net darant!"
MARE. "N, tai kam tau ket be-
retkalingi! Žiūrėk, kokie mano plu-
kai gražūs, kvietimus t' gypti. O tai
todel, kad at vertojus RUFFLES!"
Kas tai yra RUFFLES? Ar
tai gyduolė? Ne! Ar ke-
piančis vanduo? Ne! RUF-
PLES yra tai paprasčiausis
plaukų ir odos susitiprintojis.
Nusipirkite šįnakt RUFFLES
65c., bet jus sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Pasiūkimtai
pridėti prie kiekvienos bonkutes. Jei negausite jusų aptiekiti,
tai atsiskite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šiokiu adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Vietos žinios.

KALĖDOS BE Sniego.

Bostone Kalėdos buvo sausas—šaltos, sniego visai nebuvo. Tik iš nedėlios į pnedėlj prisnigo apie 6 colius. Panedėlj, nustojus snigti, lietus užėjo ir sniego mažai pasliko. Potam kilo šaltis, ir prasidėjo tikra žiema.

CAMBRIDGE'CIO VEIKĖ- JAS VAŽIUOJA Į LIETUVĄ.

Veiklus sandarietis ir uolus liet. literatūros platintojas, pil. Petras Bartkevičia, palikdamas savo krautuvę prie 877 Cambridge gatvės, važiuos kovą mėnesyje į Lietuvą su biznio reikalais. Veliname jam pasisekimo.

PARGRĮŽO IS LIETUVOS.

Petras Kazlauskas, kuris liepos mėn. buvo išvažiavęs Lietuvon su American & Lithuanian Textile Corp. reikalais, pargrįžo Bostonan pareitą savaitę.

SUSIRINKIMAS.

Bostono Lietuvos Atstatymo Bendrovės skyriaus susirinkimas bus ateinančią nedėlią, sausio 2 d., 1921 m., 7 val. vakare, Lietuvos svetainėje. Bus rinkimas atstovo važiuoti į Bendrovės metinį susivažiavimą New Yorke, tad malonėkite visi vietiniai nariai susirinkti.

Amalgamated Clothing Workers of America šaukiamas didelis masinis mitingas visų Bostono kraucių su tikslu išsiskirti dabartinį kraucių padėjimą ir visą abelnai bėgį siųvējū išdirbtistėje. Bus Grand Opera, netoli Dover St., prie Washington, serodoje gruodžio 29 d., 2 valandą po pietų. Būs šie kalbėtojai: Generalis prezidentas, S. Hillman, iš italijonų Gioanni Sala, žydiškai kalbės A. Milars vietinis Bostono menadžeris, o iš lietuvių kalbės vietinis biznio agentas ir kiti.

Kviečiame visus Bostono krauciūs atsilankyti į masinį mitingą, nes bus daug dalykų aiškinama.

Kviečia Joint Board of Boston, A. C. W. O. of America.

TALBOTO STREIKAS.

Štai Talboto gizelių darbus pamato ir streiklaužiai, koki jie geri. Kai-kurie buvo nuėję dirbti tai pamatė, kokia tenai aukštinė dirbtuvė, kad negalėjo išdirbti po pusę dienos, turėjo mesti ir eiti į darbininkų vienybę. Ir ateista tokis darbas tiems, kurie buvo suklydę.

Štai broliai darbininkai, eikime į vieną drutą organizaciją, duokim vienas kitam ranką, stokim kaip vienas. Jau atėjo į vienybę 20 streiklaužiū, ateiškite ir kiti gero proto. Meskite tokį purviną darbą. Tas darbas negalima dirbti proto žmogui. Ir šitiems atėjo sveikas protas, ateis ir jums, kurių dar sugedęs. Dabar yra jums laikas pataisyti klaidas, kuriomis jus esate nusi-dėję prieš uniją. Sustok, pasvarstyk.

Sarmatos neturi nė jaunos vadinamos merginos, pasmerkę tokiuosė darbuose savo jaunistė. Atkreipkit, vaikinai, akis į tokias šliures. Duokite joms sarmatos tokioms savo mylimoms.

Kai-kurie vietiniai laikraščiai talpina Talboto tokius purvinius burbulus, kurie vadinasi "Darbininkas". Atminkite, laikraščiai, ar Talbotas skaitė jus, ar skaitys? Kurie talpinate, turite atsaukti tokius purvinius straipsnius, neteisings talpinimus.

J. J. Peldzius,
J. J. Lukauskas,
J. A. Žerdeckas.

NETIKĖS DARBAS.

(Tąsa nuo 1 pusl.).

tai geriausias patarimas būtų, kad jis tą iškarpa išsiuntinėtų lenkams ar kitiems Lietuvos Valstybės priešams ir tegul tie pareiškimai eina. Juk jokios Lietuvos Atstovybės Kontrolės nereikalauja, kas tokie per žmonės ant to pareiškimo pasirašę, ar jie yra Lietuvos poliečiai, ar ne, ar jie lietuviai, ar ne. Nėra jokios garantijos pagaliū, kad tokie pareiškimai nebus fabrikuojami. Kas niekingiausia, kad į visą tą ypatingą akciją su kuria nėvienas Valstybės žmogus negali skaitytis, įtraukiamas yra Lietuvos Steigiamojo Seimo pirmininko ir einančios Lietuvos Prezidento pareigas gerb. Al. Stulginskio vardas. Prisieina nors kartą prieš tat protestuoti. Gerb. Al. Stulginskis, kaip einantį tam tikras Valstybės aukštas pareigas, šiandien nebepridera jau kokiai nors vienai partijai, bet visai Lietuvai. Jo vardas yra lygiai visiems brangus ir kiekviena pastanga išnaudoti tą asmenį savo partijiam tikslams stačiai yra smerktina, kaip ardanti pačios valstybės organizaciją. Su visais panašiais reikalavimais būtų galima kreiptis prie pildamosios, egzekutyvos Valdžios, kuriuomi yra Ministrų Kabinetas arba atskiri Ministeriai, bet ne prie Steigiamojo Seimo Pirmininko, kursai visai neneša atsakomybės už valdžios darbus. Lietuvoje juk yra kita tvarka, kaip Amerikoje. Čion paranku priminti, kad ir kai-kurių užsispyrimas, kad visos renkamos aukos būtų stačiai siunčiamos ne Ministeriui Pirmininkui, nė Finansų Ministeriui, kurie yra valdžioje, bet Steigiamojo Seimo Pirmininkui arba Užsienio Reikalų Ministeriui d-rui Purickiui, kurie du mat priguli prie krikščionių demokratų partijos. Teko pastebėti, kad be to šios aukos siunčiamos ir ne Lietuvos Gynimo Komitetui, bet po neaiškia skraiste "Lietuvos Gynimo reikalams, Lietuvos Kariuomenėi" ir t. t., tarsi jau daroma pagunda, kad šie Lietuvos gerbiami vyrai gali tas lėšas ir sulig savo nuožiuros išskirstyti. Juk Lietuvos gynimo reikalai pavyzdžiui apima ir spaudos dalykus ir jeigu pavyzdžiui gerb. Al. Stulginskis išduotų dalį šių lėšų kokiam nors savo pakraipos laikraščiui, kursai be pabejonės užsiima Lietuvos gynimo reikalais, tai formaliai imant pasielgtų pilnai, teisėtai, o sulig esmės tat būtų tik Valstybinio darbo ardyimas. Kam-gi tuomet daryti šį pagunda, kam duoti gal kam nors progos įtarinėti, kad šie valstybės asmens gali taip pasielgti, nes juk musų visų svarbiausia užtuotis, idant panašių asmenų autoritetas būtų kuaukščiausiai užlaikomas?

Čion Amerikoje kokie nors išsidrąsinę vyrukai gali Lietuvos Misijos ar Atstovybės darbą lyginti su želigowskio ir kitų banditų darbais, nes jie žino, jog jiems nieks jų burnos neužčiaups, per daug dar yra žmonių, kurie įvelti į partijinius ginčus, nesioientuoja tame neva politikos darbe. Tiesa, toksai darbas neatneša naudos dėlei sustiprinimo čion valstybinės

Lietuvos Atstovybės padėties, bet priešingai, yra inėšes nemažai trukdymo ir dėlei musų nepriklausomybės pripažinimo. Lietuvos Atstovybei teko ne sykį aiškintis, kad čion nėra kitos Lietuvos Valstybės reikalų atstovybės, kad yra tik įvairios partijos, kurios juk negali ant visko vienai žiūrėti. Bet mažai to. Kad pakenkus Lietuvos Atstovui, sąmoningai buvo daromi įvairūs priekaišai, tai kad Lietuvos Atstovas bolševikams užjaučias, tai negerbiąs Amerikos Valdžios "siuviriniteto" ir t. t. Dėlei šių sugalvotų užmetimų buvo net stačiai tam tikrose vietose džiaugtasi, kad pagaliaus į dvi savaiti Lietuvos Atstovas bus iš Amerikos išprašytas. Kauno "Laisvė" noriai patikėjo toms pramanytomis čion zaunoms ir kelia jau triukšmą. Kuomet įvairūs priekaišai yra daromi vientik pačiam Lietuvos Atstovui, tai su jais galima nesisikaityti, leisti per galvą. Bet neglima jau prileisti, kuomet dėlei stokos valstybinio nustatymo traukiami į šių partijų sukurį Lietuvos žmonės, kas gali pakenkti Lietuvos Valstybės kurimui. Todėl ir prisieina kelti protestas prieš visą tą netikusį darbą, kurį taip yra pamėgę kai-kurie rašėjai iš "Darbininko" ar kiti jo bičiuliai.

Lietuvos Informacijų Biuras.

LIETUVIAI PROGRESUOJA!

Petras Dangveckas iš South Bostono, pirkė du dvylikos šeimynų naujųs mūrųs Jamaica Plain, vertės \$35,000 su vėliausios mados įtaisymais. Labai gražioj vietoj. Pirkime patarnavo A. J. KUPSCIO agentura, 332 Broadway, South Boston. Apart A. J. Dangvečką per A. J. KUPSCIO Agenturą pirkė ir Jonas Benzinas dviejų šeimynų medinį namą su krautuve ir bekarne vertės \$2,000. Juozas Kaziukeviciūs 5 akrų farmą Randolphe vertės \$2,500, Maurice S. Rogers 9 šeimynų medinį namą South Bostone, su visais įtaisymais už \$8,000 ir 3 šeimynų medinį namą Dorchesterje, su visais įtaisymais už \$8,600.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofisio valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

 Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akiu Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Ketvirtas Metinis Balius
Rengia Lietuvos Dukterų ir Sunų Draugystė
South Boston, Mass.
1 d. Sauso-January 1921,
Subatoje, Naujuose Metuose,
LIETUVIŲ SVETAINEJE,
Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
Prasidės nuo 2:30 val. po pietu.
Todėl visi kurie norite linksmai praleisti Naujus Metus, atsilankykite ant virš minėto BALIAUS.
Grajis GOODINGS Orkestra. Kviečia Komitetas.

DOVANOS Naujiems Metams

Diantantai, perlai, briljantai, auksai, sidabrai ir kitoki brangūs išdirbimai pritaikyti dovanoms del Kalėdų. Kaina teisinga ir labai prieinama kiekvienam darbininkui, kuris pirks nors už vieną doliarį vertės, tam duosime gražų sieninį kalendorių arba gradusniką. Kalendorius parodo jusų gimino dieną ir kokis akmuo priklauso į jusų žiedą. Taigi pirkdami žiedą sau arba jusų draugei niekadus jusų pinigal neneuies veitui, o nusipirksite laime.

P. VALUKONIS,
375 Broadway, So. Boston, Mass.
KNYGA KIEKVIENAM REIKALINGA.
KAINA 50c.
Siunčiam po aplaikymui tiktai 10c. Rašykite, reikalaudami knygos su pridėjimu 10c. pas:
UNIVERSAL SALES CO.
346 E. 53 St., New York, N. Y.

PIRKIT LIETUVOS LAISVĖS BONUS!

Šokiai! Ir Dar Koki Šokiai!
Rengia Dramos ir Muzikos Draugija "Gabija"
Petnyčioj, 31 Gruodžio 1920
LIETUVIŲ SVETAINEJE,
Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
Prasidės 7:30 val. vak. ir trauksis iki 1 val. ryto.
Visus kviečiame į šių musų vakarą, pasitikti NAUJUS METUS su naujausiomis dainoms, muzika ir šokiais ir t. t.
Bus geriausi muzikantai Ed. Campbell's Orchestra.

Lietuvių Rakandų Bendrovė
(FURNITURE STORE)
Parduodam visokius Rakandus užmokant ir duodam ant išmokėsčio Užlaikom savo trokį, pristatom daiktus į kitus miestus ir perkraustom iš vieny namų į kitus.
268 Broadway, So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 839-W.

Biznieriai, Garsinkites "Sandaroje"

Skaityk ir Žinosi

Del įvairių priežasčių nekurie savininkai yra priversti parduoti savo farmas, namus, ir biznius greitai ir be atidėliojimo, todėl parduoda labai pigiai bile tik gauna nors kiek "cash" kad padengtį savo bėgančius riikalus. Žinodami mus, kaip "greito pardavimo agenturą" je pirmiausia kreipiasi prie musų pagalbos. Todėl pas mus visuomet randasi gerų pirkinių (bargains). Bet tie patys "bargains" ilgai nestovi laukdami pirkėjų. Jie buna parduoti tiems žmonėms kurie pirmiaus užėję pas mus palieka savo adresus prašydami kad mes jiems greitai pranešumėm gavę gerą pirkimą tam paskirtoj vietoj.

Del jusų pačių naudos kurie norite arba manote pirkti farmą ar namus del gyvenimo arba del (investment) saugaus įdėjimo pinigų ant GERO NUOSIMCIO užėkite pas mus be atidėliojimo; o mes tamstoms išaiksytim: KAIP JUSŲ PINIGAI GALI ATNEŠTI JUMS DIDŽIAUSIĄ NAUDĄ BUDAMI JUSŲ PAČIŲ GLOBOJE.

KELETAS PIRKINIŲ PARSIDUODA PIGIAUS NEGU PRIES KARĖ:

- 3-jų šeimynų, kone-naujas namas su visomis naujos mados vigadoms, arti Columbia Rd., Dorch., rendos neša \$1050 į metus, kaina \$8500 ir tik \$1000 įmokėti.
- 2-jų šeimynų medinis namas, 12 kambarių su vaniomis, gazais, skalbynėms ir kitoms vigadoms, didelis daržas ir arti prie visko, Dorset Street, Dorchester, \$5500, lengvos išlygos.
- 3-jų šeimynų, 11 kamb. namas, su toilitais, gazais, skalbynėms ir piazais arti Polskos bažnyčios, So. Boston, kaina \$2900, tik \$500 reikia įmokėt.
- 3-jų šeimynų, 17 kamb., muros namas, su visoms vigadoms, ir garu šildomas, labai gražioje vietoje Dorchesteryje; vertas \$11,000, bet parsiduos už \$7,500 ir tik \$1500 įmokėti.
- Naujas 3-jų šeimynų medinis namas, 18 kamb., su visoms vigadoms, verandos priešaky ir užpakaly, garage del 2-jų automobilių, daug žemės, ant gražiausios gatvės Dorchesteryje; vertas \$18,000, bet ant greito pardavimo tik už \$11,000.
- 5-kių kambarių namas su gazais, skalbynėmis ir toilitais ant Gold St., S. Bostone tik \$600, \$200 įmokėti.
- 3-jų šeimynų, 14 kamb. su toilitais ir gazais kožnai šeimynai, arti Broadway ir F St.; kaina \$2700, tik \$700 įmokėti.
- 3-jų šeimynų, po 4 kamb., su toilitais, gazais, skalbynėmis, elektro vaneliais ir kalbėjimo triubomis kiekvienai šeimynai; kieta medio grindys ir cemento sklepas; viskas geriausiamė padėjime, ant Sixth St., arti E St., kaina \$4000, \$1000 reikia įmokėti. Savininkas mainis ant automobilias.
- 35 akrų farma, 5-kios karvės, arklis, 2 kiaulės ir keli desėtkai vištų; daug šieno ir visi ukio padargai, prie gero kelio ir netoli miesto Bridgewater, Mass.; prekė \$5500, mainys ant namo Bostone.
- Puikus muros 28-nių šeimynų su pirmos klesos įtaisais ir elevetoriu, rendos neša su virš \$17,600 į metus, greitai galima pirkti tik už du trečdaliu vertės, įmokėti tik \$17,000. Mažiaus negu vienais metais galima rendomis išskolektuoti. Savininkas Californijoje ir prisuntė telegramą, greitai parduoti. Galima pirkti susidėjus keliems.
- Pavyzdžio, ukė, 400 akrų, su ežeru, upe, gerais budinkais ir mašinerijoms ir su visais gyvuliais, paukštims ir maistu; vertės \$30,000, parsiduos tik už \$16,000, \$6000 reikia įmokėti, likusieji ant labai lengvų išmokėsčių.
- Duonkepyklos biznis su budinkais, visais prietaisais, automobiliu, etc.; išdirbtas biznis tarpe lietuvių per ilgus metus, labai parankioje vietoje; turi buti greitai parduota del labai gerų priežasčių.
- Septyni 3-jų šeimynų, 5 metų senumo mediniai namai, arti Washington St., Dorchester, rendos neša po \$103 dol. per mėnesį kožnas; prekė \$8500 dol. ir po \$1000 dol. įmokėti. Kožnas namas turi naujausios mados įtaisus, kaip taip — šilumą, pečius kičiniuose ir sklepe, gazo ir elektro šviesos ir didėli jardi kožnai stubai.
- Farma 33 akrų, 1 arklis, 1 kiaulė, budinkai ir ukės įrankiai, Canton, Mass., arti Blue Hills, prekė tik \$2000 ant greito pardavimo.

AR NORI MAINYTI savo nažiuką namą ant didesnio. Mes turime ant greito pardavimo muringą namą su 3 storais ir 9 šeimynoms, su visokiais parankumais Dorchesteryje, arti So. Boston'o. Jeigu turite namą ir kiek pinigų galima apsimaityti. Rendos neša \$5220 doliarų į metus. Prekė ir išlygos visai nebrangios.

BRIGHTONE 3 namai, 6 šeimynos su visokiomis vigadomis, labai puikioj vietoje. Prekė 7500. Savininkė yra labai sena moteriškė ir gal parduos dar pigiau.

WATERTOWN du 2 šeimynų nauji namai po 6 kambarius, kožnai šeimynai šiluma, vanios, elektro trikas, pijazai ir 5500 pedų žemės, ikivalės vietos del garadžiaus. Rendos \$78.00 per mėnesį. Prekė \$7800 ir 1500 doliarų įmokėti.

LITHUANIAN AGENCY
(A. IVAŠKEVICIAUS OFISAS)
361 Broadway, So. Boston, Mass.

Mes Galime Gauti Pilną Sumą už Jusų LIBERTY BONDSUS

Jeigu Jus turite Liberty Bondsus ir norite juos išmainyti ant pinigų, tai parašykite mums kiek turite, kokie bondsai. Mes gausime tiek, kiek jus užmokėjote. Rašykite šiuomi antrašu:

BALTIC STATES DEVELOPMENT CORPORATION
35 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.